

دفترچه سوال

دین و زندگی پایه دوازدهم

آرشیو آزمون‌های تشریحی نیمسال اول

دی ماه - ۱۴۰۱ تا ۱۴۰۳

مرکز پژوهش‌های آموزش مدارس برتر

تاریخ آزمون: ۱۴۰۱/۱۰/۲۱

صفحه ۱ از ۲

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۹۰ دقیقه

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: دین و زندگی

کلاس:

ردیف	سؤال	بارم
الف	آیات و احادیث	۲
۱	براساس آیه: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّمِ الْفُقَرَاءَ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ﴾، نیازمندی انسان به خدا شامل چه چیزهایی می‌شود؟	۰/۵
۲	عبارات شریفه زیر بیانگر کدام یک از مراتب توحید یا مراتب شرک است؟ (بیان شرک یا توحید در کنار مرتبه لازم است). الف) ﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ﴾ ب) ﴿إِذْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ﴾	۰/۵
۳	با توجه به مراتب توحید، آیه شریفه: ﴿مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ﴾ پس از کدام مرتبه توحیدی قرار می‌گیرد؟	۰/۲۵
۴	آیه شریفه: ﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرَةٌ مِثْلَهَا وَ مَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَهُ ثَمَنُهَا الضَّعْفُ عَشْرًا﴾ بیانگر کدام یک از سنت‌های الهی می‌باشد؟	۰/۵
۵	مطابق آیه شریفه: ﴿إِنَّمَا عَاهَدُوا بِأَنَّهُمْ لَا يُغَازَوْنَ﴾ قرار گرفتن در دایره راه مستقیم، نتیجه چیست؟ (۱) تعبدوا الشیطان ☐ (۲) اعبدوننی ☐ (۳) تقوموا الله ☐	۰/۲۵
ب	درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را مشخص کنید.	۲
۶	الف) ما به دلیل محدود بودن ذهن خود نمی‌توانیم وجود خدا را دریابیم. ب) یک موجود فقط در صورتی در وجود خود نیازمند به دیگری نیست که خودش ذاتاً موجود باشد. ج) در نوشتن یک نامه، عواملی که مؤثر هستند، در یک ردیف و مستقل از یکدیگر هستند. د) اعتقاد به قضا و قدر نه تنها مانع تحرک و عمل انسان نیست، بلکه عامل و زمینه‌ساز آن است.	درست ☐ نادرست ☐
ج	جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید.	۲
۷	الف) در اسلام، ..... شرط قبولی تمامی اعمال است که فرد به درگاه خداوند عرضه می‌دارد. ب) سُنَّت ..... مربوط به رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است. ج) ..... بهار جوانی را پرطراوت می‌سازد، استعدادها را شکوفا می‌سازد و امید به آینده‌ای زیباتر را نوید می‌بخشد. د) در کسب توفیق الهی، ..... نقش تعیین‌کننده‌ای دارد.	
د	اصطلاحات زیر را تعریف کنید.	۱/۵
۸	الف) توحید در خالقیت ب) حُسن فاعلی ج) اخلاص	
و	کشف ارتباط	۱
۹	هر یک از موارد سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ (یک مورد در ستون سمت چپ اضافی است). الف) رابطه قلم، دست، ساختار عصبی، اراده و روح انسان در نوشتن متن ب) نبودن نقص در اجرا و پیاده کردن جهان ج) مصراع: «گر نبودی اختیار این شرم چیست؟» د) توانایی بر انجام یک کار یا ترک آن ه) احساس رضایت یا پشیمانی	(۱) علل عرضی (۲) قضای الهی (۳) علل طولی (۴) اختیار انسان (۵) احساس رضایت یا پشیمانی

مرکز پژوهش‌های آموزش مدارس برتر

تاریخ آزمون: ۱۴۰۱/۱۰/۲۱

صفحه ۲ از ۲

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۹۰ دقیقه

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: دین و زندگی

بارم	سؤال	ردیف
۰/۵	سؤالات گزینه‌ای	۵
	الف) درک بیشتر فقر و نیازمندی انسان به خدا نتیجه چیست؟ (۱) افزایش خودشناسی ☐ (۲) افزایش تقوا ☐ (۳) افزایش بندگی ☐ ب) چرا رسیدن به هدف دیدن خدا با هر چیز، برای جوانان و نوجوانان قابلیت دسترسی بیشتری دارد؟ (۱) زیرا عزم و تصمیم قوی دارند. ☐ (۲) زیرا پاکی و صفای قلب دارند. ☐ (۳) زیرا گناه کمتری مرتکب شده‌اند. ☐	۱۰
۲	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.	ز
۰/۵	میان بُعد فردی و اجتماعی توحید عملی، چه رابطه‌ای وجود دارد؟	۱۱
۰/۵	منظور از اینکه خداوند نور هستی است، چیست؟	۱۲
۰/۵	پیامبر اکرم (ﷺ) راهیابی شرک به دل انسان را چگونه توصیف می‌کند؟	۱۳
۰/۵	اگر کسی معتقد باشد که در کنار خدا دیگرانی هم هستند که در جهان حق تصرف دارند، گرفتار چه شرکی شده است؟	۱۴
۵	برای سؤالات زیر پاسخ تشریحی بنویسید.	ح
۰/۷۵	آیا درخواست از غیر خدا شرک است؟ چرا؟	۱۵
۰/۷۵	امتحان الهی با امتحان بشری چه تفاوتی دارد؟	۱۶
۰/۷۵	سنت امداد عام الهی را تعریف کنید.	۱۷
۰/۷۵	مسئولیت‌پذیری، از شواهد اختیار را توضیح دهید.	۱۸
۱	دریافت پاداش‌های وصف ناشدنی از میوه‌های اخلاص را توضیح دهید.	۱۹
۱	آیا می‌توان به جنبه فردی توحید عملی اعتقاد داشت اما به جنبه اجتماعی توحید عملی اعتقاد نداشت؟	۲۰
۱۶	جمع بارم	

مرکز پژوهش‌های آموزشی مدارس برتر

باسمه تعالی

پیش‌آزمون تشریحی هماهنگ دی‌ماه

(دوره دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

تاریخ آزمون: دی‌ماه ۱۴۰۱

مدت آزمون: ۹۰ دقیقه

کلاس:

مدرسه:

صفحه ۱ از ۳

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام درس: دین و زندگی (سری ۱)

ردیف	سؤال	بارم
الف	آیات و احادیث	۲
۱	آیه مبارکه: ﴿و لو ان اهل القرى آمنوا و اتقوا لفتحنا عليهم بركات من السماء و الارض﴾، به کدام سنت الهی اشاره دارد؟	۰/۵
۲	در آیه شریفه: ﴿يا أيها الذين آمنوا لا تتخذوا عدوی وعدوكم أولیاء...﴾، توحید یا شرک در آیه را مشخص کنید.	۰/۲۵
۳	مطابق آیه شریفه: ﴿و من الناس من یعبد الله علی حرفٍ...﴾، عکس‌العمل انسان پس از رسیدن خیر به او چیست؟ ☐ (۱) اطمأن به ☐ (۲) انقلب علی وجهه ☐ (۳) تلقون الیهم بالمودة	۰/۲۵
۴	براساس آیه: ﴿و الذین جاهدوا فینا لنهدینهم سبیلنا و ان الله لمع المحسنین﴾ به سؤال زیر پاسخ دهید. «خداوند کسانی را که در راه او قدم برمی‌دارند، به طور خاص ..... می‌کند.»	۰/۵
۵	طبق آیه شریفه: ﴿ان الله ربی و ربکم فاعبدوه هذا صراط مستقیم﴾، چرا عبادت و بندگی خدا راه راست و درست زندگی است؟	۰/۵
ب	درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را مشخص کنید.	۲
۶	الف) توحید در ربوبیت بدان معنا نیست که انسان هیچ گونه نقشی در تدبیر امور خود ندارد. ☐ درست ☐ نادرست ب) توحید در ولایت به معنای آن است که دیگران بدون اجازه خدا نمی‌توانند در آن تصرف کنند. ☐ درست ☐ نادرست ج) شیطان اقرار کرده است که توانایی فریب مؤمنان با اخلاص را ندارد. ☐ درست ☐ نادرست د) قانون‌مندی حاکم بر جهان خلقت، تجلی قضای الهی است. ☐ درست ☐ نادرست	
ج	جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید.	۲
۷	الف) ..... ریشهٔ درخت اخلاص را می‌سوزاند و آن را به تدریج از بین می‌برد. ب) هر چه ..... انسان به خود و رابطه‌اش با خدا بیشتر شود، نیاز به او را بیشتر احساس و ناتوانی و ..... خود را بیشتر ابراز می‌کند. ج) اگر کسی معتقد به شرک در خالقیت باشد، معتقد به ..... نیز خواهد بود. د) پیامبر (ﷺ) فرمودند: «هر کس بتواند چهل روز کارهای خود را ..... انجام دهد، چشمه‌های حکمت از دل بر زبانش جاری می‌شود.»	

مرکز تخصصی آموزش مدارس برتر

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۱

صفحه ۲ از ۳

باسمه تعالی

پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۹۰ دقیقه

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: دین و زندگی (سری ۱)

بارم	سؤال	ردیف
۱/۵	اصطلاحات زیر را تعریف کنید.	۵
	الف) توحید در مالکیت: ب) معرفت عمیق و والا: ج) اختیار:	۸
۱	کشف ارتباط	۹
	هر یک از موارد ستون سمت راست، با کدام یک از موارد ستون سمت چپ مرتبط هستند؟ (یک مورد در سمت چپ اضافی است.) ستون راست الف) تفرقه و تضاد فراگیر می شود. ب) حاکم دارای شرایط تعیین شده از جانب خدا باشد. ج) درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار به دنبال دارد. د) خود را در برابر مخلوقات خدا مسئول می داند.	۹
	ستون چپ ۱) انسان موحد ۲) جامعه موحد ۳) انسان مشرک ۴) جامعه مشرک ۵) شرک در عقیده	
۰/۵	سوالات گزینه ای	۵
	پاسخ درست را تشخیص دهید. الف) در چه صورت انسان گرفتار به شرک در مالکیت خواهد شد؟ ۱) اگر معتقد به شرک در خالقیت باشد. ☐ ۲) اگر معتقد به شرک در ولایت باشد. ☐ ۳) اگر معتقد به شرک در ربوبیت باشد. ☐ ب) دشواری های زندگی از نظر انسان موحد چگونه است؟ ۱) نشانه بی مهری خداوند ☐ ۲) بستری برای رشد و شکوفایی ☐ ۳) نشانه عدم قبولی عبادات. ☐	۱۰
۲	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.	ز
۰/۵	اگر خداوند پیامبر اکرم (ﷺ) را ولی انسان ها معرفی می کند، به چه معناست؟	۱۱
۰/۵	بیت اینکه «فردا این کنم یا آن کنم / خود دلیل بر اختیار است ای صنم» بیانگر کدام یک از شواهد اختیار است؟	۱۲

مرکز تحقیق و آموزش مدارس برتر

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۱

صفحه ۳ از ۳

باسمه تعالی

پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۹۰ دقیقه

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

کلاس:

مدرسه:

نام درس: دین و زندگی (سری ۱)

بارم	سؤال	ردیف
۰/۵	شرط قبولی تمامی اعمال به درگاه خدا، در اسلام چیست؟	۱۳
۰/۵	جهان هستی در چه مراحل نیازمند خداست؟	۱۴
۵	برای سؤالات زیر پاسخ تشریحی بنویسید.	ح
۰/۷۵	چرا نمی توانیم به ذات و چیستی خدا پی ببریم؟	۱۵
۰/۷۵	چه کسی گرفتار شرک عملی شده است؟	۱۶
۱	مسئولیت پذیری، از شواهد اختیار را توضیح دهید.	۱۷
۱	رابطه طولی اختیار انسان با اراده الهی را توضیح دهید.	۱۸
۱/۵	فایده و راه شناخت قوانین حاکم بر جهان خلقت چیست؟	۱۹
۱۶	جمع بارم	

مرکز پژوهش‌های آموزش مدارس برتر

باسمه تعالی

پیش‌آزمون تشریحی هماهنگ دی‌ماه

(دوره دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

تاریخ آزمون: دی‌ماه ۱۴۰۱

مدت آزمون: ۹۰ دقیقه

کلاس:

مدرسه:

صفحه ۱ از ۲

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام درس: دین و زندگی (سری ۲)

بارم	سؤال	ردیف
۲	آیات و احادیث	الف
۰/۵	آیه مبارکه: ﴿والذین کذبوا بآیاتنا سنستدرجهم من حیث لا یعلمون و املی لهم ان کیدی متین﴾، به کدام سنت الهی اشاره دارد؟	۱
۱	هر یک از عبارات قرآنی زیر بیانگر کدام مرتبه از توحید است؟ الف) ﴿و لله ما فی السماوات و ما فی الارض﴾ ب) ﴿و لا یشرک فی حکمه احدا﴾	۲
۰/۵	حدیث شریف حضرت مولی الموحدین علی (ع) را کامل کنید. «خداوند بدان جهت روزه را واجب کرد تا .....»	۳
۲	درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را مشخص کنید.	ب
	الف) اگر توانایی پیامبر (ص) را در برآوردن حاجات از خود او بدانیم، عین توحید است. ب) علت امیدواری انسان موحد اعتقاد او به حکمت خداوند است. ج) «مجازات» اشاره به احساس رضایت یا پشیمانی از شواهد وجود اختیار دارد. د) براساس قضای الهی، جهان خلقت قانون‌مند است و پدیده‌های آن در دایره قوانین خاصی سیر تکاملی خود را طی می‌نمایند.	۴
۲	جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید.	ج
	الف) میزان تأثیرگذاری اعتقاد، به ..... انسان‌ها به توحید و یکتاپرستی بستگی دارد. ب) رب به معنای مالک و صاحب اختیاری است که تدبیر و ..... مخلوق به دست اوست. ج) اگر کسی دچار ..... شد و چشم اندیشه به روی جهان بست آیات الهی را نخواهد یافت و دل به مهر او نخواهد داد. د) هدف خلقت انسان تقرب به خدا است و این هدف جز با ..... به دست نمی‌آید.	۵
۱/۵	اصطلاحات زیر را تعریف کنید.	د
	الف) توحید در ولایت: ب) علل طولی: ج) حُسن فعلی:	۶
۱	کشف ارتباط	و
	هر یک از موارد سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ الف) «پاسبان حرم دل شده‌ام شب همه شب» ب) «برو این دام بر مرغی دگر نه» ج) «دلی کز معرفت نور و صفا دید» د) «ما همه شیران ولی شیر علم» ۱) مخلصین ۲) راه‌یابی شرک مخفیانه است ۳) علم و قدرت الهی ۴) انسان‌های آگاه	۷

مرکز بخش آموزش مدارس پرتو

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۱

صفحه ۲ از ۲

باسمه تعالی

پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۹۰ دقیقه

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

کلاس:

مدرسه:

نام درس: دین و زندگی (سری ۲)

ردیف	سؤال	بارم
۵	سؤالات گزینه‌ای	۰/۵
۸	الف) در اسلام بدون اعتقاد به چه چیزی، هیچ اعتقاد دیگری اعتبار ندارد؟ (۱) توحید و یکتاپرستی ☐ (۲) معاد و آخرت ☐ ب) مطابق فرمایش امام علی (ع)، «تمام ..... در دوری از گناهان جمع شده است.» (۱) ایمان ☐ (۲) اخلاص ☐	
ز	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.	۲
۹	در تعالیم دینی، عوامل افزایش عمر، کدام اعمال معرفی شده‌اند؟ (دو مورد)	۰/۵
۱۰	در روایت حرکت حضرت امیر (ع) از سایه دیوار کج به دیوار محکم، برداشت نابه‌جای شخص چه بود؟ (دو مورد)	۰/۵
۱۱	مطابق قانون الهی آینده انسان براساس چه قاعده‌ای رقم خواهد خورد؟	۰/۵
۱۲	ثمره اینکه جامعه در مسیر توحید اجتماعی حرکت کند یعنی اعتقاد و فرهنگ و همه ارکان جامعه نیز به سوی اجرای فرمان‌های خدا پیش رود، چیست؟	۰/۵
ح	برای سؤالات زیر پاسخ تشریحی بنویسید.	۵
۱۳	در موضوع نیازمندی هر پدیده به خالق مثال مسجد گوهرشاد و بنا، تفاوت بنیادین رابطه جهان با خدا و بنا با مسجد را توضیح دهید و شرح دهید که مربوط به کدام مرحله نیازمندی است؟	۱/۵
۱۴	در بحث توحید در ربوبیت، کشاورز در چه صورتی متوجه می‌شود که کشت و زرع کار خودش است و در چه صورتی شکرگزاری خواهد کرد؟ (هر دو حالت را توضیح دهید.)	۱
۱۵	سه مورد از جلوه‌های توفیق الهی را بنویسید.	۰/۷۵
۱۶	چگونه هویت و شخصیت انسان‌ها با ابتلاء شناخته می‌شود؟	۰/۷۵
۱۷	آیا اعتقاد به قضا و قدر با وجود اختیار در انسان سازگار است؟ توضیح دهید.	۱
۱۶	جمع بarm	

مرکز پژوهش‌های آموزشی مدارس برتر

باسمه تعالی

پیش‌آزمون تشریحی هماهنگ دی‌ماه

(دوره دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

تاریخ آزمون: دی‌ماه ۱۴۰۲

مدت آزمون: ۸۰ دقیقه

کلاس:

مدرسه:

صفحه ۱ از ۲

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام درس: دین و زندگی (سری ۱)

بارم	سؤال	ردیف
۲	با تدبیر در آیات قرآن و روایت، به سوالات زیر پاسخ دهید.	الف
۰/۵	آیه شریفه: ﴿إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِنَّمَا شَاكَرَ وَإِنَّمَا كَفَرَ﴾، ناظر به کدام یک از سنت‌های الهی در زندگی انسان است؟	۱
۰/۵	آیه مبارکه: ﴿وَالَّذِينَ كَذَبُوا بآيَاتِنَا سنستدرجهم من حيث لا يعلمون و املى لهم ان كيدى متين﴾، به کدام سنت الهی اشاره دارد؟	۲
۰/۵	رسول خدا (ﷺ) در حدیث: «تفکروا فی کل شیء و لا تفکروا فی ذات الله»، از تفکر در چه چیزی نهی فرموده‌اند؟	۳
۰/۵	با توجه به آیه ۳۴ سوره یوسف: ﴿فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾، استجاب دعای حضرت یوسف (علیه السلام) دلیل بر کدام صفات الهی است؟	۴
۱	درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را مشخص کنید.	ب
	الف) شیطان اقرار کرده است که توانایی فریب مؤمنان با اخلاص را ندارد. ب) زندگی توحیدی ریشه در جهان‌بینی توحیدی دارد. ج) تقدیر چیزی غیر از قانونمندی جهان و نظم در آن است. د) موجودات جهان فقط در مرحله پیدایش خود به خدا نیازمند هستند.	۵
۱/۵	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.	ج
	الف) با اینکه ما به وجود خداوند به عنوان آفریدگار جهان پی می‌بریم و ..... او را می‌توانیم بشناسیم؛ اما نمی‌توانیم ذات او را دریابیم. ب) انسان مؤحد چون زندگی خود را بر اساس رضایت خداوند تنظیم کرده و پیرو فرمان‌های اوست برخوردار از ..... است. ج) فروریختن دیوار کج و سست یک ..... الهی است. د) رابطه خداوند با جهان تا حدی شبیه رابطه ..... است. ه) اگر کسی معتقد به شرک در خالقیت باشد، معتقد به ..... نیز خواهد بود. و) قدر به معنای ..... است.	۶
۱	کشف ارتباط	د
	هر یک از موارد سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ (یک مورد در ستون سمت چپ اضافی است). الف) حمایت خداوند از انسان تلاشگر و مجاهد ب) خداوند کار بد را فقط به اندازه خودش جزا می‌دهد ج) رحمت واسعة الهی به همه افراد جامعه چه نیکوکار و چه بدکار د) سنت حاکم بر زندگی کسانی که با حق دشمنی و لجابت می‌ورزند ۱) سبقت رحمت بر غضب ۲) تأثیر اعمال انسان در زندگی او ۳) توفیق الهی ۴) املاء و استدراج ۵) امداد عام الهی	۷

مرکز پیشرفته آموزش مدارس برتر

باسمه تعالی

پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۲

مدت آزمون: ۸۰ دقیقه

کلاس:

مدرسه:

صفحه ۲ از ۲

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام درس: دین و زندگی (سری ۱)

ردیف	سؤال	بارم
۵	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.	۳
۸	چه کسی را نمی توانیم به عنوان سرپرست و ولی خود انتخاب کنیم؟	۰/۵
۹	زمینه ساز شکوفایی اختیار انسان چیست؟	۰/۵
۱۰	اعتقاد به «خالقیت مخلوقات» بیانگر کدام مرتبه از توحید یا شرک است؟	۰/۵
۱۱	چرا نوجوانان و جوانان در دسترسی به معرفت عمیق به خدا موفق ترند؟	۰/۵
۱۲	اینکه انجام دهنده کار دارای نیت الهی باشد، بیانگر کدام یک از اقسام حسن عمل است؟	۰/۵
۱۳	معنای اصطلاح قرآنی قضا چیست؟ (دو مورد)	۰/۵
و	اصطلاحات زیر را تعریف کنید.	۱
۱۴	الف) اصل و حقیقت توحید: ب) امداد خاص (توفیق الهی):	
ز	گزینه مناسب را انتخاب کنید.	۰/۵
۱۵	الف) کسی که «ادعای ایمان» داشته باشد چگونه قرآن به آن پاسخ داده است؟ ۱) ﴿بما كانوا يكسبون﴾ ۲) ﴿و هم لا يفتنون﴾ ۳) ﴿و الينا ترجعون﴾ ب) عبارت «اوست که جهان را به سوی مقصدی که برایش معین فرموده هدایت می کند» به کدام مرتبه توحید اشاره می کند؟ ۱) توحید در مالکیت ۲) توحید در ولایت ۳) توحید در ربوبیت	
ح	به سؤالات زیر پاسخ کامل (تشریحی) دهید.	۶
۱۶	سنت امداد عام الهی را توضیح دهید.	۱
۱۷	مسئولیت پذیری، از شواهد اختیار را توضیح دهید.	۱
۱۸	چه کسی رفتار شرک عملی شده است؟	۱
۱۹	افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند را از راههای تقویت اخلاص توضیح دهید.	۱
۲۰	آیا انسان در شناخت ماهیت و ذات خداوند ناتوان است؟ توضیح دهید.	۱
۲۱	دو نمونه از عقاید تکفیریها را بنویسید.	۱
جمع بارم		۱۶

مرکز پژوهش‌های آموزشی مدارس برتر

باسمه تعالی

پیش‌آزمون تشریحی هماهنگ دی‌ماه

(دوره دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

تاریخ آزمون: دی‌ماه ۱۴۰۲

مدت آزمون: ۸۰ دقیقه

کلاس:

مدرسه:

صفحه ۱ از ۲

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام درس: دین و زندگی (سری ۲)

بارم	سؤال	ردیف
۲	با تدبر در آیات قرآن و روایت، به سوالات زیر پاسخ دهید.	الف
۰/۵	نتیجه و بازتاب اعتقاد به آیه شریفه: ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾، کدامیک از مراتب توحید است؟	۱
۰/۵	آیه مبارکه: ﴿وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾، به کدام سنت الهی اشاره دارد؟	۲
۰/۵	ترجمه آیه ۸۲، سوره آل عمران: «این [عقوبت] به خاطر کردار پیشین شماست...»، مؤید کدامیک از شواهد وجود اختیار است؟	۳
۰/۵	علت نهی پیامبر گرامی اسلام در حدیث: ﴿لَا تَفَكَّرُوا فِي ذَاتِ اللَّهِ﴾، چیست؟	۴
۱	درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را مشخص کنید.	ب
	<p>الف) هرکس خالق چیزی باشد، مالک آن نیز هست.</p> <p>ب) اگر توانایی پیامبر (ﷺ) را در برآوردن حاجات از خود او بدانیم، عین توحید است.</p> <p>ج) اعتقاد به قضا و قدر نه تنها مانع تحرک و عمل انسان نیست، بلکه عامل و زمینه‌ساز آن است.</p> <p>د) یکی از جلوه‌های توفیق الهی، نصرت و هدایت الهی به دنبال تلاش و مجاهدت است.</p>	۵
۱/۵	جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید.	ج
	<p>الف) پیامبر (ﷺ) فرمودند: «هرکس بتواند چهل روز کارهای خود را ..... انجام دهد، چشمه‌های حکمت از دل بر زبانش جاری می‌شود.»</p> <p>ب) در اسلام، ..... شرط قبولی تمامی اعمال است که فرد به درگاه خداوند عرضه می‌دارد.</p> <p>ج) میان بُعد فردی و اجتماعی توحید، رابطه ..... برقرار است.</p> <p>د) در علل ..... هر یک از عوامل با همکاری یکدیگر مشارکت می‌کنند و مستقل از هم هستند.</p> <p>ه) موجودات جهان از آن جهت که با حکم و اراده خداوند ایجاد می‌شوند مربوط به ..... الهی‌اند.</p> <p>و) افزایش خودشناسی ← ..... ← افزایش بندگی</p>	۶
۱	کشف ارتباط	د
	<p>هر یک از موارد سمت راست با کدامیک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟</p> <p>الف) اینکه فردا این کنم یا آن کنم</p> <p>ب) گر نبودی اختیار این شرم چیست</p> <p>ج) هیچ گویی سنگ را فردا بیا</p> <p>د) برو این دام بر مرغی دگر نه</p> <p>۱) احساس رضایت یا پشیمانی</p> <p>۲) مسئولیت‌پذیری</p> <p>۳) تفکر و تصمیم</p> <p>۴) نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان</p>	۷
۳	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.	ه
۰/۵	زمینه ساز شکوفایی اختیار و بستر مناسب برای بهره‌مندی از آن چیست؟	۸
۰/۵	اگر کسی معتقد باشد که علاوه بر خدا و در کنار او دیگران نیز مالک بخشی از جهان هستند، دچار چه نوع شرکی شده است؟	۹

مرکز پژوهش‌های آموزشی مدارس پرتو

تاریخ آزمون: دی‌ماه ۱۴۰۲

صفحه ۲ از ۲

باسمه تعالی

پیش‌آزمون تشریحی هماهنگ دی‌ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۸۰ دقیقه

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

کلاس:

نام درس: دین و زندگی (سری ۲)

بارم	سؤال	ردیف
۰/۵	در چه صورتی، یک موجود، نیازمند به دیگری در وجود نیست؟	۱۰
۰/۵	اگر کسی دل به بت درون سپرده و او را معبود خویش قرار دهد دچار کدام شرک شده است؟	۱۱
۰/۵	در سنت «تأثیر اعمال انسان در زندگی او» بر اساس تعالیم دینی دو نمونه از اعمالی که باعث بهبود زندگی انسان می‌شود را نام ببرید.	۱۲
۰/۵	چرا آنان که با دقت و تأمل در جهان هستی می‌نگرند، در هر چیزی خداوند و علم و قدرت او را مشاهده می‌کنند؟	۱۳
۱	اصطلاحات زیر را تعریف کنید.	و
	الف) ابتلاء در اصطلاح دینی: ب) حکمت:	۱۴
۰/۵	گزینه مناسب را انتخاب کنید.	ز
	الف) دشواری‌های زندگی از نظر انسان موحد چگونه است؟ ب) برای آگاه شدن از حقیقت درون افراد است: ۱) امتحان بشری ۲) نشانه بی‌مهری خداوند ۳) بستری برای رشد و شکوفایی ۴) امتحان الهی	۱۵
۶	به سؤالات زیر پاسخ کامل (تشریحی) دهید.	ح
۰/۵	چگونه راز و نیاز با خدا و کمک خواستن از او، ما را در رسیدن به حقیقت بندگی و اخلاص یاری می‌کند؟	۱۶
۱	شرایط جامعه توحیدی را بیان کنید.	۱۷
۱	عبارت «وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از اراده الهی است» را تشریح کنید.	۱۸
۱	در استدلال نیازمندی جهان به خدا در پیدایش، از چه مقدماتی استفاده می‌شود؟	۱۹
۱	اگر خداوند پیامبر اکرم (ﷺ) را ولی انسان‌ها معرفی می‌کند، به چه معناست؟	۲۰
۱	سنت عام سبقت رحمت بر غضب الهی را توضیح دهید.	۲۱
۰/۵	نتایج و بازتاب شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسان را بنویسید.	۲۲
۱۶	جمع بarm	

مرکز پژوهش‌های اسلامی و تحقیقاتی

تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۹/۲۷

صفحه ۱ از ۲

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی‌ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۸۰ دقیقه

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: دین و زندگی

بارم	سؤال	ردیف
۲	با تدبر در آیات قرآن و روایت، به سوالات زیر پاسخ دهید.	الف
۰/۵	با دقت نظر در آیه شریفه: ﴿قُلْ افَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ اولیاءَ﴾، چرا نباید سرپرستانی غیر از خدا گرفت؟ الف) ﴿قَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ﴾ ب) ﴿لَا يَمْلِكُونَ لِنَفْسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا﴾	۱
۰/۵	آیه شریفه: ﴿كُلًّا نُمِدُّ هُوَآءًا وَهَؤَآءًا مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا﴾، به کدام سنت الهی اشاره دارد؟	۲
۰/۵	با تدبر در آیه شریفه: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ﴾، نیازمندی انسان به خداوند شامل چه چیزهایی می‌شود؟	۳
۰/۵	عبارات شریفه زیر بیانگر کدام یک از اقسام توحید یا اقسام شرک است؟ الف) ﴿... وَ لَا يَشْرِكُ فِي حِكْمَةِ احْدَا﴾ ب) ﴿ارَايْتُمْ مَنْ اتَّخَذَ الهه هَوَاهُ افانْت تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلاً﴾	۴
۱	درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را مشخص کنید.	ب
	الف) تفکر و تصمیم یکی از دلایل اصلی وجود اختیار در انسان است. ب) اگر فردی تنها برای لاغر شدن یا سلامت جسم روزه بگیرد، روزه‌اش باطل است چون حسن فعلی ندارد. ج) میان بُعد فردی توحید عملی و بُعد اجتماعی آن رابطه متقابل وجود دارد. د) ما به دلیل محدود بودن ذهن خود نمی‌توانیم وجود خدا را دریابیم.	۵
۱/۵	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.	ج
	الف) انسان ..... به درجاتی از بصیرت و روشن بینی می‌رسد که می‌تواند حق را از باطل تشخیص دهد. ب) انسان موحد می‌داند که هیچ حادثه‌ای در جهان بی حکمت نیست، از این رو همواره انسانی ..... است. ج) باز کردن حسابی جداگانه برای خود یا سایر مخلوقات و مستقل از خداوند امور را مدیریت کردن، شرک در ..... است. د) محور و روح زندگی ضد دینی، ..... است. ه) در کسب توفیق الهی، ..... نقش تعیین کننده‌ای دارد. و) سنت ..... مربوط به رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است.	۶
۱	کشف ارتباط	د
	هر یک از موارد سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ (یک مورد در ستون سمت چپ اضافی است). الف) رابطه دو عامل که اثر خاصی را به صورت مستقل از دیگری اعمال می‌کنند. ب) نبودن نقص در اجرا و پیاده کردن جهان ج) مصراع «چوب حق و پشت و پهلو آن او» د) توانایی بر انجام یک کار یا ترک آن ۱) علل عرضی ۲) قضای الهی ۳) علل طولی ۴) اختیار انسان ۵) انکار اختیار در سخن	۷

مرکز پژوهش‌های آموزشی مدارس برتر

تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۹/۲۷

صفحه ۲ از ۲

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۸۰ دقیقه

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: دین و زندگی

ردیف	سؤال	بارم
۵	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.	۳
۸	اعتقاد به اینکه تقدیر چیزی غیر از قانونمندی جهان و نظم در آن است که وقتی به حادثه ای تعلق گرفت هر قانونی را لغو و هر نظمی را بر هم می‌زند؛ نتیجه چه پنداری است؟	۰/۵
۹	بیت: «گفت از باغ خدا بنده خدا / می خورد خرما که حق کردش عطاء»، چه تفکری را بیان می‌کند؟	۰/۵
۱۰	در تعالیم دینی، عوامل افزایش عمر، کدام اعمال معرفی شده‌اند؟	۰/۵
۱۱	منظور از اینکه خداوند نور هستی است، چیست؟	۰/۵
۱۲	بزرگترین ضربه جریان تکفیری به اسلام کدام است؟	۰/۵
۱۳	پیامبر اکرم (ﷺ) راهیابی شرک به دل انسان را چگونه توصیف می‌کند؟	۰/۵
و	اصطلاحات زیر را تعریف کنید.	۱
۱۴	الف) اخلاص در کاربرد دینی: ب) معرفت عمیق و والا:	
ز	گزینه مناسب را انتخاب کنید.	۰/۵
۱۵	الف) کدام یک، مربوط به علل طولی است؟ (۱) به صورت مستقیم مشارکت انجام می‌گردد. (۲) دارای نقش‌های متفاوت است. ب) درک بیشتر فقر و نیازمندی انسان به خدا نتیجه چیست؟ (۱) افزایش خودشناسی (۲) افزایش بندگی (۳) افزایش اخلاص (۴) به هر یک از علل می‌توان نسبت داد.	
ح	به سؤالات زیر پاسخ کامل (تشریحی) دهید.	۶
۱۶	چرا نمی‌توانیم به ذات خدا پی ببریم و چپستی او را دریابیم؟	۱
۱۷	چه رابطه‌ای میان معرفت به خداوند و ایمان و اخلاص وجود دارد و شایسته است چه اقدامی انجام شود؟	۱
۱۸	شخصیت انسان موحد و انسان مشرک را با یکدیگر مقایسه کنید.	۱
۱۹	بیت: «هیچ گویی سنگ را فردا بیا / ورنه نیایی من دهم بد را سزا؟»، به کدام یک از شواهد وجود اختیار اشاره دارد؟ آن را توضیح دهید.	۱
۲۰	درخواست از پیامبر اکرم (ﷺ) و اولیای دین (علیهم‌السلام) در چه صورت شرک و در چه صورت عین توحید است؟	۱
۲۱	منظور از سنت املاء و استدراج چیست؟	۱
۱۶	جمع بarm	

مرکز تحقیقات آموزش مدارس بهتر

تاریخ آزمون: آذرماه ۱۴۰۳

صفحه ۱ از ۳

باسمه تعالی

پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: دین و زندگی (سری ۱)

بارم	سؤال	ردیف
۳	با تدبر در آیات و احادیث به سؤالات پاسخ دهید.	الف
۱	با تدبر در آیه شریفه: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوِّكُمْ أَوْلِيَاءَ تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ﴾. به سؤالات زیر پاسخ دهید. الف) چرا خداوند در این آیه مؤمنان را از دوستی با دشمنان منع کرده است؟ ب) روابط مؤمنان با دشمنان خداوند باید چگونه باشد؟	۱
۱	با توجه به آیه شریفه: ﴿وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ﴾. به سؤالات زیر پاسخ دهید. الف) این آیه به کدام سنت الهی اشاره دارد؟ ب) تکمیل کنید: «خداوند کسانی را که در راه او قدم بردارند، به طور خاص ..... می کند.»	۲
۵/۰	با تدبر در آیه شریفه: ﴿قُلْ إِنَّمَا أَعْطُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلَ خِيَلٍ مُّبِينٍ﴾. مهم ترین پند و اندرز پیامبر (ﷺ) برای مردم چه بود؟	۳
۵/۰	آیه شریفه: ﴿اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ﴾. زمینه ساز پذیرش کدام مرتبه از توحید است؟	۴
۵/۱	درستی یا نادرستی گزاره های زیر را مشخص کنید.	ب
	الف) شناخت اندیشه ها و جهان بینی ها به تصمیم گیری ما در سبک زندگی کمک فراوانی می کند. ☐ درست ☐ نادرست ب) هرکس مالک چیزی باشد، ولی آن نیز هست. ☐ درست ☐ نادرست ج) تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی باعث می شود شخص، درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد. ☐ درست ☐ نادرست	۵
۵/۱	گزینه مناسب را انتخاب کنید.	ج
	الف) مقاومت در برابر دام های شیطان، نیازمند چیست؟ (۱) پذیرش خالصانه فرمان های خداوند (۲) آمادگی برای پذیرش پاداش های الهی (۳) دستیابی به درجاتی از حکمت استوار ب) اگر اعتقاد به مفهوم عبارت شریفه: ﴿خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهُ الْخَلْقِ...﴾ داشته باشیم، در جایگاه مغایرت، کدام عبارت شریفه برای خداوند مد نظر قرار می گیرد؟ (۱) ﴿اللَّهُ الصَّمَدُ﴾ (۲) ﴿قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ (۳) ﴿مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ﴾ ج) تقرب به پیشگاه کسی که به تعبیر امیر مؤمنان علی (علیه السلام): «نهایت آرزوی عارفان» است، بیانگر کدام میوه درخت اخلاص است؟ (۱) دستیابی به درجاتی از حکمت (۲) نفوذناپذیری در برابر وسوسه های شیطان (۳) دریافت پاداش های وصف نشدنی	۶

مرکز تحقیق آموزش مدارس بهتر

تاریخ آزمون: آذرماه ۱۴۰۳

صفحه ۲ از ۳

باسمه تعالی

پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

کلاس:

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: دین و زندگی (سری ۱)

ردیف	سؤال	بارم
۵	مفاهیم و اصطلاحات زیر را تعریف کنید.	۱
۷	الف) ابتلاء در اصطلاح دینی: ب) حُسن فاعلی:	۱
۵	کشف ارتباط	۱
۸	هر یک از موارد سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ (در سمت چپ یک مورد اضافی است). الف) رابطه قلم، دست، ساختار عصبی، اراده و روح انسان در نگارش یک متن ب) ریزه کاری ها و ویژگی های نقشه جهان ج) نبودن نقص در اجرا و پیاده کردن جهان د) رابطه باغبان، خاک، آب، نور و حرارت در رویش یک گل ۱- علل عرضی ۲- قضای الهی ۳- علل طولی ۴- قدر الهی ۵- اختیار انسان	۱
۹	درک مطلب	۱
۹	«مدیر دبیرستان برای اطلاع رسانی امتحانات پایان ترم، به معاونت آموزشی سفارش کرد تا از هر یک از دبیران بخواهد که در کلاس های خود، برای آمادگی هر چه بیشتر دانش آموزان تلاش کنند و هر کاری لازم است انجام دهند. معاون مدرسه پس از ابلاغ این موضوع به دبیران، ملاحظه نمود که دبیران دروس فیزیک، شیمی و عربی، آماده سازی دانش آموزان را به شایسته ترین وجه انجام دادند و نتایج این دروس در امتحانات، بهترین نمرات شد.» الف) یک رابطه طولی میان علل تأثیرگذار در برگزاری امتحانات بیابید. ب) یک رابطه عرضی میان عوامل تأثیرگذار در آمادگی برای امتحانات پیدا کنید.	۳/۵
ز	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.	۰/۵
۱۰	چه زمانی خداوند به انسان کمک خواهد کرد تا لذت معرفت با همه چیز خدا را دیدن، چشیده شود؟	۰/۵
۱۱	یکی از راه های شناخت صفات و افعال خداوند، تفکر در چیست؟	۰/۵
۱۲	اداره جهان و پیش بردن به سوی مقصد، کدام مرتبه توحید را بیان می کند؟	۰/۵
۱۳	چه چیزی هدف درست و راه رسیدن به آن را نشان می دهد؟	۰/۵
۱۴	اینکه انجام دهنده کار دارای نیت الهی باشد، بیانگر کدام یک از اقسام حُسن عمل است؟	۰/۵

مرکز تحقیقات آموزش مدارس بهتر

تاریخ آزمون: آذرماه ۱۴۰۳

صفحه ۳ از ۳

باسمه تعالی

پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

کلاس:

مدرسه:

نام درس: دین و زندگی (سری ۱)

ردیف	سؤال	بارم
۱۵	میزان تأثیرگذاری توحید در زندگی افراد به چه چیزی بستگی دارد؟	۰/۵
۱۶	کدام سنت الهی، هویت و شخصیت انسان را می سازد؟	۰/۵
ح	به سؤالات زیر پاسخ تشریحی دهید.	۷/۵
۱۷	چرایی عجز و ناتوانی انسان در پی بردن به ذات خداوند را بیان کنید.	۱
۱۸	برخورد دنیوی و اخروی خداوند با دنیاطلبان در سنت امداد عام الهی چگونه است؟	۱
۱۹	اندیشه آدمی به چه چیزی تشبیه شده است و یک مورد از فواید استفاده از آن در جوانی را بنویسید.	۱
۲۰	درخواست از پیامبر اکرم (ﷺ) و اولیای دین (علیهم السلام) در چه صورت شرک و در چه صورت عین توحید است؟	۱
۲۱	رابطه دوسویه میان بُعد فردی و اجتماعی توحید عملی را شرح دهید.	۱
۲۲	«افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند»، از راه‌های تقویت اخلاص را توضیح دهید.	۱
۲۳	آیا اعتقاد به قضا و قدر با وجود اختیار در انسان سازگار است؟ توضیح دهید.	۱/۵
	جمع بarm	۲۰

مرکز تحقیقات آموزش مدارس بهتر

تاریخ آزمون: آذرماه ۱۴۰۳

صفحه ۱ از ۳

باسمه تعالی

پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: دین و زندگی (سری ۲)

بارم	سؤال	ردیف
۳	با تدبر در آیات و احادیث به سؤالات پاسخ دهید.	الف
۰/۵	بازتاب آیه شریفه: ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾، کدام مرتبه توحید است؟	۱
۰/۵	علت نهی تفکر در ذات الهی در حدیث نبوی: «لَا تَفَكَّرُوا فِي ذَاتِ اللَّهِ»، چیست؟	۲
۰/۵	کسانی که آیه شریفه: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَكُمْ أَوْلِيَاءَ﴾ را سرلوحه زندگی خود قرار می دهند، چرا نباید با دشمنان خدا و مسلمانان دوستی کنند؟	۳
۰/۵	مفهوم آیه شریفه: ﴿قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا...﴾، با کدام بیت ارتباط بیشتری دارد؟ الف) «این که فردا این کنم یا آن کنم خود دلیل اختیار است ای صنم» ب) «این پشیمانی که خوردی زان بدی ز اختیار خویش گشتی مهتدی»	۴
۰/۵	آیه شریفه: ﴿كُلًّا نُمِدُّ هُوَاءً وَهَوْلَاءً مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا﴾، به کدام سنت الهی اشاره دارد؟	۵
۰/۵	طبق آیه شریفه: ﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾، خداوند راه راست و درست زندگی را چه چیزی معرفی می کند؟	۶
۱/۵	درستی یا نادرستی گزاره های زیر را مشخص کنید.	ب
۱/۵	الف) حساب جداگانه باز کردن در تدبیر امور، برای خود و سایر موجودات، مصداق شرک در ولایت است. درست ☐ نادرست ☐ ب) در سنت سبقت رحمت بر غضب خداوند امکانات و لوازم رسیدن به خواسته ها و هدفها را برای انسان فراهم کرده است. درست ☐ نادرست ☐ ج) اگر توانایی پیامبر (ﷺ) را در برآوردن حاجات از خود او بدانیم، شرک است. درست ☐ نادرست ☐	۷
۱/۵	گزینه مناسب را انتخاب کنید.	ج
۱/۵	الف) فرزندی که پدر و مادر خود را در بیماری کرونا از دست داده است، مشمول کدام سنت الهی شده است؟ (۱) سنت امداد الهی (۲) سنت ابتلاء (۳) سنت امداد خاص الهی ب) حدیث علوی: «خداوند بدان جهت روزه را واجب کرد تا اخلاص مردم را بیازماید.» در ارتباط با کدام یک از راه های تقویت اخلاص است؟ (۱) افزایش معرفت و شناخت نسبت به خدا (۲) راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او (۳) دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات (۴) برای آگاه شدن از حقیقت درون افراد است. ج) امتحان بشری (۱) امتحان الهی (۲) امداد عام الهی (۳)	۸

مرکز تحقیقات آموزش مدارس بهتر

تاریخ آزمون: آذرماه ۱۴۰۳

صفحه ۲ از ۳

باسمه تعالی

پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: دین و زندگی (سری ۲)

ردیف	سؤال	بارم
۵	مفاهیم و اصطلاحات زیر را تعریف کنید.	۱
۹	الف) اختیار: ب) سنت امداد خاص (توفیق الهی):	۱
۵	کشف ارتباط	۱
۱۰	هر یک از عبارتهای سمت راست با کدام یک از عبارتهای سمت چپ بیشتر ارتباط دارد؟ (در ستون چپ یک مورد اضافی است). الف) این که فردا این کنم یا آن کنم ب) گر نبودی اختیار این شرم چیست ج) هیچ گویی سنگ را فردا بیا د) برو این دام بر مرغی دگر نه ۱- احساس رضایت یا پشیمانی ۲- معرفت عمیق و والا ۳- مسئولیت پذیری ۴- تفکر و تصمیم ۵- نفوذناپذیری در برابر وسوسه های شیطان	۱
۹	درک مطلب	۱
۱۱	با توجه به متن زیر به سؤال پاسخ دهید. «عقل انسان نمی گوید که هر موجودی به آفریننده نیاز دارد. به عنوان مثال نمی گوید تمام چیزهای شیرین، حتی شکر و قند نیازمند به یک شیرین کننده هستند. در واقع ذهن ما اگر موجودی را ببیند که قبلاً نبوده و بعد پدید آمده، می گوید که او نمی تواند خودبه خود پدید بیاید و حتماً آفریننده ای آن را پدید آورده است.» این مفهوم به کدام مقدمه درباره نیازمندی موجودات به خداوند در پیدایش اشاره دارد؟ آن را توضیح دهید.	۳/۵
۱۲	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. در مثال پرورش گل چه نوع علت هایی دخیل است؟	۰/۵
۱۳	گرفتار شوندگان به هلاکت ابدی مشمول کدام سنت الهی خواهند شد؟	۰/۵
۱۴	انسانی که زندگی خود را براساس رضایت الهی تنظیم کند، چه شخصیتی دارد؟	۰/۵
۱۵	چرا آنان که با دقت و تأمل در جهان هستی می نگرند، در هر چیزی خداوند و علم و قدرت او را مشاهده می کنند؟	۰/۵
۱۶	طبق گفته جعفر بن ابی طالب به پادشاه حبشه، پیامبر (ﷺ)، مسلمانان را به چه اموری دستور داد؟	۰/۵

مرکز تحقیقات آموزش مدارس برتر

تاریخ آزمون: آذرماه ۱۴۰۳

صفحه ۳ از ۳

باسمه تعالی

پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: دین و زندگی (سری ۲)

کلاس:

ردیف	سؤال	بارم
۱۷	شیطان در پیشگاه خداوند اقرار کرد که توانایی فریب چه کسانی را ندارد؟	۰/۵
۱۸	اگر کسی معتقد باشد که علاوه بر خدا و در کنار او دیگران نیز مالک بخشی از جهان هستند، دچار چه نوع شرکی شده است؟	۰/۵
ح	به سؤالات زیر پاسخ تشریحی دهید.	۷/۵
۱۹	چه زمانی درخواست شفا از اولیای الهی شرک و چه زمانی توحید است؟	۱
۲۰	علل عرضی را با ذکر یک مثال توضیح دهید.	۱
۲۱	گفتن عبارت: «لا اله الا الله»، چه نتایج دارد؟ (دو مورد)	۱
۲۲	«راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او»، یکی از راههای تقویت اخلاص را توضیح دهید.	۱
۲۳	میان امتحان بشری و امتحان الهی چه تفاوتی وجود دارد؟	۱
۲۴	در چه صورت یک جامعه، توحیدی است؟ (دو مورد)	۱
۲۵	رابطه اختیار انسان با اراده الهی را توضیح دهید.	۱/۵
	جمع بarm	۲۰

مرکز تحقیقات آموزش مدارس بهتر

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۹/۲۶

صفحه ۱ از ۳

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: دین و زندگی

بارم	سؤال	ردیف
۳	با تدبر در آیات و احادیث به سؤالات پاسخ دهید.	الف
۰/۵	هر یک از عبارت‌های قرآنی زیر بازتاب کدام یک از مراتب توحید است؟ الف) ﴿قُلْ أَعْبُدُوا اللَّهَ أَعْبُدُوا رَبَّ﴾ ب) ﴿وَلَا يُشْرِكْ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا﴾	۱
۰/۵	با توجه به عبارت نورانی: ﴿وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ﴾ بنویسید چرا خداوند شایسته ستایش است؟	۲
۰/۵	از حدیث امام صادق (علیه السلام): «إِنَّمَا الْمُؤْمِنُ بِمَنْزِلَةِ كَفَّةِ الْمِيزَانِ...»، کدام سنت الهی استنباط می‌شود؟	۳
۰/۵	این کلام امام علی (علیه السلام): «تمام اخلاص در دوری از گناهان جمع شده است.»، بیانگر کدام یک از راه‌های تقویت اخلاص است؟	۴
۰/۵	آیه شریفه: ﴿لَكِنْ كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾، به کدام سنت الهی اشاره دارد؟ الف) سنت تأثیر اعمال انسان در زندگی او ب) سنت امداد خاص الهی ج) سنت املاء و استدراج	۵
۰/۵	آیه شریفه: ﴿إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا﴾، به کدام ویژگی انسان اشاره دارد؟	۶
۱/۵	درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را مشخص کنید.	ب
	الف) هر چیزی که وجودش از خودش نباشد، برای موجود شدن نیازمند به دیگری نیست. ☐ درست ☐ نادرست ب) هر چه معرفت انسان به خودش و رابطه‌اش به خدا بیشتر شود، فقر خود را به دیگر موجودات بیشتر درک می‌کند. ☐ درست ☐ نادرست ج) گرفتار شدن به دام‌های شیطانی، حیات سرشار از شادکامی آخرت را از بین می‌برد، هر چند زندگی پاک و با نشاط دنیوی را به دنبال دارد. ☐ درست ☐ نادرست	۷
۱/۵	گزینه مناسب را انتخاب کنید.	ج
	الف) کدام مورد ریشه در علم الهی دارد و تقدیر محسوب می‌گردد؟ ۱) نقشه جهان با تمام ویژگی‌هایش ۲) فروریختن دیوار کج و سست ۳) به انجام رساندن و حتمیت بخشیدن ب) عبارت شریفه: ﴿يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾، بازتاب کدام کلام وحی است؟ ۱) ﴿كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ﴾ ۲) ﴿أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ﴾ ۳) ﴿اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ج) فرمان‌پذیری از قدرت‌های مادی و طاغوت‌ها، انسان را مشمول کدام مرتبه از شرک می‌گرداند؟ ۱) شرک در ولایت ۲) شرک در ربوبیت ۳) شرک عملی	۸

مرکز تحقیقات آموزش مدارس برتر

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۹/۲۶

صفحه ۲ از ۳

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: دین و زندگی

ردیف	سؤال	بارم
۵	مفاهیم و اصطلاحات زیر را تعریف کنید.	۱
۹	الف) اخلاص در کاربرد دینی: ب) سنت الهی:	۱
۵	کشف ارتباط	۱
۱۰	هر یک از عبارات‌های سمت راست با کدام یک از عبارات‌های سمت چپ بیشتر ارتباط دارد؟ (در ستون چپ یک مورد اضافی است). الف) کاهش دهنده غفلت و تقویت کننده حجت خدا در دل ب) نشان دهنده هدف درست و راه رسیدن به آن ج) دیدار محبوب حقیقی و تقرب به پیشگاه الهی د) آبیاری کننده و رشد دهنده درخت اخلاص ۱- دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات ۲- دریافت پاداش‌های وصف نشدنی ۳- راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او ۴- دستیابی به درجاتی از حکمت ۵- افزایش معرفت و شناخت نسبت به خدا	۱
۹	درک مطلب	۱
۱۱	با توجه به متن زیر به سؤالات پاسخ دهید. «علیرضا می گفت: پدر دوستش از جانبازان جنگ است و دچار مجروحیت شیمیایی است و به سختی نفس می کشد و دکترها از معالجه ایشان درمانده اند. خانواده دوستش تصمیم گرفته اند که همگی برای زیارت امام حسین (علیه السلام) و حضرت ابوالفضل العباس (علیه السلام) به کربلا بروند و آنجا برای شفای پدر دعا کنند.» الف) عقیده به توانایی ائمه اطهار و اولیای دین (علیهم السلام)، چه زمانی شرک محسوب می گردد؟ ب) چه کسانی این طلب دعا و درخواست را شرک آلود می پندارند؟	۳/۵
۱۲	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.	۰/۵
۱۲	اقامه نماز مغرب در سه رکعت، بعد از غروب آفتاب، مؤید کدام حسن عمل انسان است؟	۰/۵
۱۳	اصل و حقیقت توحید به چه معنا است؟	۰/۵
۱۴	علت داشتن درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار در انسان مشرک چیست؟	۰/۵
۱۵	چرا نوجوانان و جوانان در دسترسی به معرفت عمیق به خداوند موفق ترند؟	۰/۵

مرکز نخبش آموزش مدارس برتر

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۹/۲۶

صفحه ۳ از ۳

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: دین و زندگی

کلاس:

ردیف	سؤال	بارم
۱۶	قضای الهی به چه معناست؟ (دو مورد)	۰/۵
۱۷	دو مورد از اعمالی که سبب افزایش عمر انسان می شود، را نام ببرید.	۰/۵
۱۸	دو مورد از ساده ترین و آشکارترین تقدیرات الهی را بیان کنید.	۰/۵
ح	به سؤالات زیر پاسخ تشریحی دهید.	۷/۵
۱۹	نتیجه مقایسه رابطه کشاورز با خداوند را توضیح دهید.	۱
۲۰	چگونه مراجعه به پزشک برای درمان عمل به قانون الهی محسوب می شود؟	۱
۲۱	چه زمانی یک نظام اجتماعی، توحیدی می شود؟	۱
۲۲	چرا نمی توانیم به ذات خدا پی ببریم و چیستی او را دریابیم؟	۱
۲۳	سخت گیری خداوند بر بندگان طبق سنت سبقت رحمت بر غضب چگونه تبیین می گردد؟	۱
۲۴	نعمت ها و مهلت های خداوند به بندگان گناهکار، بر مبنای کدام سنت الهی است؟ آن را شرح دهید.	۱
۲۵	چگونه می توان هم به قضا و قدر الهی اعتقاد داشت و هم انسان را موجودی دارای اختیار دانست؟	۱/۵
	جمع بarm	۲۰

مرکز تحقیقات آموزش مدارس بهتر

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۳

صفحه ۱ از ۳

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: دین و زندگی

بارم	سؤال	ردیف
۳	با تدبر در آیات و احادیث به سؤالات پاسخ دهید.	الف
۰/۵	هر یک از عبارت‌های قرآنی زیر بازتاب کدام یک از مراتب توحید است؟ الف) ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ب) ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تُلْفُونَ إِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ﴾	۱
۰/۵	با توجه به آیه مبارکه: ﴿يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ﴾، چرا خداوند هر لحظه دست‌اندرکار امری است؟	۲
۰/۵	آیه مبارکه: ﴿أَحْسِبِ النَّاسَ أَنْ يَتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ﴾، به کدام سنت الهی اشاره دارد؟	۳
۰/۵	این کلام امام علی (علیه السلام): «خداوند بدان جهت روزه را واجب کرد تا اخلاص مردم را بیازماید.»، بیانگر کدام یک از راه‌های تقویت اخلاص است؟	۴
۰/۵	کلام شریف امام صادق (علیه السلام) که می‌فرماید: «کسانی که به سبب نیکوکاری زندگی دراز دارند از کسانی که به عمر اصلی زندگی می‌کنند، بیشترند.»، به کدام یک از سنت‌های الهی اشاره می‌کند؟	۵
۰/۵	مفهوم آیه شریفه: ﴿قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَ مَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا ...﴾، درباره کدام یک از شواهد وجود اختیار می‌باشد؟	۶
۱/۵	درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را مشخص کنید.	ب
	الف) یک موجود فقط در صورتی برای موجود بودن به دیگری نیازمند نیست که خودش ذاتاً موجود باشد. درست ☐ نادرست ☐ ب) پیامبر گرامی با وجود بی‌نیازی از خداوند، عاجزانه می‌خواهد که برای یک لحظه هم لطف و رحمت خاصش را از او نگیرد. درست ☐ نادرست ☐ ج) نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان، مانع لغزش‌ها و تباهی‌ها می‌شود. درست ☐ نادرست ☐	۷
۱/۵	گزینه مناسب را انتخاب کنید.	ج
	الف) تقدیر ..... (۱) با اختیار انسان ناسازگار است. (۲) چیزی غیر از قانونمندی جهان و نظم در آن است. (۳) بیانگر مهندسی و قاعده خاص برای هر چیزی در عالم است. ب) بیت: «دلی کز معرفت نور و صفا دید / به هر چیزی که دید، اول خدا دید»، به کدام مفهوم اشاره دارد؟ (۱) هر موجودی در حد خودش بیانگر توانایی‌های خودش و صفات و ویژگی‌های خود است. (۲) آنان که به دقت و تأمل در جهان هستی می‌نگرند، در هر چیزی خدا را مشاهده می‌کنند. (۳) خداوند خالق ساخته‌های انسان و حتی خود انسان است. ج) کسب رضایت و تبعیت از پروردگار هستی که خالق و آفریننده همه چیز در عالم است، بیانگر کدام توحید است؟ (۱) خالقیت (۲) ربوبیت (۳) عملی	۸

مرکز نخبش آموزش مدارس برتر

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۳

صفحه ۲ از ۳

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: دین و زندگی

ردیف	سؤال	بارم
۵	مفاهیم و اصطلاحات زیر را تعریف کنید.	۱
۹	الف) شرک عملی: ب) اختیار:	۱
۵	کشف ارتباط	۱
۱۰	هر یک از عبارات‌های سمت راست با کدام یک از عبارات‌های سمت چپ بیشتر ارتباط دارد؟ (در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است.)	۱
	<p>سمت راست</p> <p>الف) ساعاتی را صرف تفکر در آیات و نشانه‌های الهی کنیم.</p> <p>ب) غفلت از خدا را کم می‌کند و محبت خدا را در دل</p> <p>ج) دیدار محبوب حقیقی و تقرب به پیشگاه الهی</p> <p>د) «برو این دام بر مرغی دگر نه»</p>	<p>سمت چپ</p> <p>۱- راز و نیاز با خدا و کمک خواستن از او</p> <p>۲- افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند</p> <p>۳- دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات</p> <p>۴- نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان</p> <p>۵- دریافت پاداش وصف‌نشده</p>
و	درک مطلب	۱
۱۱	با توجه به متن زیر به سؤالات پاسخ دهید. «از تهران به سمت شمال حرکت کردیم. به به چه جاده زیبایی چقدر درختا تو فصل پاییز زیبا هستن. خدا چه نقاشی خوشگلی کشیده بسیار چشم نواز و زیبا. همینطور مشغول دیدن این مناظر زیبا بودم که رفیقم گفت، می‌دونی با دیدن این مناظر میشه آدم مخلص تری بشی؟ خیلی تعجب کردم! دیدن مناظر طبیعت و اضافه شدن به اخلاص! گفتم داری سربه سرم میزاری؟ چه ربطی داره؟» الف) رابطه دیدن مناظر و زیبایی طبیعت با ایمان و اخلاص را بنویسید. ب) یک مسیر و راه دیگر برای اضافه شدن به اخلاص بنویسید.	۳/۵
ز	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.	۰/۵
۱۲	چه زمانی خداوند به انسان کمک خواهد کرد تا لذت معرفت عمیق و والا، چشیده شود؟	۰/۵
۱۳	چرا انسان موحد، دارای شخصیتی ثابت و پایدار و برخوردار از آرامش روحی است؟	۰/۵
۱۴	اگر خداوند پیامبر اکرم (ﷺ) را ولی انسانها معرفی می‌کند، به چه معناست؟	۰/۵

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

کلاس:

مدرسه:

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام درس: دین و زندگی

مرکز تحقیق و آموزش مدارس برتر

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۳

صفحه ۳ از ۳

بارم	سؤال	ردیف
۰/۵	موجودات جهان از چه جهت مقدر به تقدیر الهی هستند؟	۱۵
۰/۵	از استدلالی که برای نیازمندی جهان به خداوند در پیدایش آمده است، چه نتیجه‌ای به دست می‌آید؟	۱۶
۰/۵	نزول بلاء و عدم استجاب دعا، آثار زیان بار کدام یک از گناهان می‌باشند؟	۱۷
۰/۵	نتایج آشنایی انسان با قوانین جهان خلقت از طریق علمی مانند فیزیک، شیمی، زیست‌شناسی را بنویسید.	۱۸
۷/۵	به سؤالات زیر پاسخ تشریحی دهید.	ح
۱	بیان و التزام به جمله «لا اله الا الله»، به ترتیب چه نتایج را در پی دارد؟	۱۹
۱	از آنجا که تکفیری‌ها توسل به پیامبران و معصومین (علیهم‌السلام) را شرک می‌دانند، چگونه می‌توان به آنها پاسخ داد؟	۲۰
۱	آیا می‌توان تنها به جنبه فردی توحید عملی معتقد بود ولی جنبه اجتماعی آن را قبول نداشت؟ توضیح دهید.	۲۱
۱	موضوعاتی که انسان می‌تواند درباره آنها شناخت پیدا کند، چند دسته‌اند؟ توضیح دهید.	۲۲
۱	دو مورد از جلوه‌های توفیق الهی را بنویسید.	۲۳
۱	وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از چیست؟ توضیح دهید چه رابطه‌ای با آن دارد.	۲۴
۱/۵	هنگامی که مهلت‌ها و نعمت‌ها، با اختیار و اراده خود انسان گناهکار به صورت بلای الهی جلوه‌گر می‌شود، کدام سنت الهی محقق شده است؟ آن را توضیح دهید.	۲۵
۲۰	جمع بarm	

دفترچه پاسخنامه

دین و زندگی پایه دوازدهم

آرشیو آزمون‌های تشریحی نیمسال اول

مرکز سنجش آموزش مدارس بزرگ

صفحه ۱ از ۲

باسمه تعالی

پاسخنامه آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: ۱۴۰۱/۱۰/۲۱

پاسخنامه درس: دین و زندگی

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

پاسخ سؤال ۱: (۵/۰ نمره)

نیازمندی در پیدایش و بقا

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۱، صفحه ۱۰)

پاسخ سؤال ۲: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) توحید در ربوبیت (ب) شرک در خالقیت

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۱، صفحه ۲۲)

پاسخ سؤال ۳: (۲۵/۰ نمره)

پس از مرتبه توحید در مالکیت قرار می گیرد.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۲، صفحه ۱۹)

پاسخ سؤال ۴: (۵/۰ نمره)

تأثیر اعمال در زندگی انسان

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۶، صفحه های ۶۶ و ۷۴)

پاسخ سؤال ۵: (۲۵/۰ نمره)

گزینه (۲)

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۴، صفحه ۴۳)

پاسخ سؤال ۶: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) نادرست (ب) درست (ج) نادرست (د) درست

(دین و زندگی دوازدهم، درس های ۱ و ۵، صفحه های ۷، ۱۲، ۵۷ و ۵۸)

پاسخ سؤال ۷: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) اخلاص (ب) ابتلاء (ج) اندیشه (د) عامل درونی

(دین و زندگی دوازدهم، درس های ۱، ۴ و ۶، صفحه های ۲، ۴۴، ۶۸ و ۷۱)

پاسخ سؤال ۸: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) معتقد باشیم خداوند تنها مبدأ و خالق جهان است. همه موجودات مخلوق او هستند و در کار آفرینش شریک و همتایی ندارد.

ب) یعنی انجام دهنده عمل، دارای نیت الهی باشد.

ج) اخلاص به معنای خالص کردن و پاک کردن یک چیز از غیر آن است. این کلمه در کاربرد دینی بدین معناست که شخص عملش را فقط برای رضای خداوند و همانگونه که او دستور داده است انجام دهد.

(دین و زندگی دوازدهم، درس های ۱ و ۴، صفحه های ۱۹، ۴۴ و ۴۵)

پاسخ سؤال ۹: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) ۳ (ب) ۲ (ج) ۵ (د) ۴

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۵، صفحه های ۵۴، ۵۶ و ۵۸)

پاسخ سؤال ۱۰: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) گزینه (۱) (ب) گزینه (۲)

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۱، صفحه های ۱۰ و ۱۲)

پاسخ سؤال ۱۱: (۵/۰ نمره)

دوسویه یا متقابل

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۳، صفحه ۳۵)

پاسخ سؤال ۱۲: (۵/۰ نمره)

تمام موجودات وجود خود را از او می گیرند و به سبب او آشکار شده و پا به عرصه هستی می گذارند.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۱۱)

مرکز پژوهش‌های آموزش مدارس بزرگ

صفحه ۲ از ۲

باسمه تعالی

پاسخنامه آزمون تشریحی هماهنگ دی‌ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: ۱۴۰۱/۱۰/۲۱

پاسخنامه درس: دین و زندگی

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

پاسخ سؤال ۱۳: (۵/۵ نمره)

راهیابی شرک به دل انسان از رفتن مورچه‌ای سیاه در دل شب تاریک برتخته سنگ سیاه پنهان‌تر است.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۴۳)

پاسخ سؤال ۱۴: (۵/۵ نمره)

شرک در ولایت

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۲، صفحه ۲۲)

پاسخ سؤال ۱۵: (۷۵/۵ نمره)

خیر، زیرا اولاً خداوند رابطه علیت را میان پدیده‌ها برقرار ساخته است که در امور معنوی نیز وجود دارد.

ثانیاً همانطور که درخواست از پزشک برای درمان، با توحید منافات ندارد و با اسباب مادی صورت می‌گیرد، درخواست از پزشک نیز با اسباب غیرمادی صورت می‌گیرد و با توحید منافاتی ندارد.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۲، صفحه ۲۳)

پاسخ سؤال ۱۶: (۷۵/۵ نمره)

در امتحان بشری، ما از حقیقت درون افراد بی‌خبریم و تلاش می‌کنیم تا به آگاهی برسیم. اما امتحان خداوند علیم، برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادهای درونی افراد است.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۶، صفحه ۶۸)

پاسخ سؤال ۱۷: (۷۵/۵ نمره)

هر کس با اراده و اختیار خود راه حق و یا باطل را برگزیند، بتواند از امکاناتی که خداوند در اختیارش قرار داده است استفاده کند تا در همان مسیری که انتخاب کرده است، به پیش رود و باطن خود را آشکار کند. در واقع خداوند برای هر دو گروه امکانات و لوازم رسیدن به خواسته‌ها و هدف‌های هر دو گروه را یکسان فراهم کرده است. حال کسی که راه حق را برگزیند لوازم و امکانات رسیدن به حق را می‌یابد و مراتب کمال را می‌پیماید و کسی که فقط دنیا را انتخاب کرده و برای آن تلاش می‌کند، همان را به دست می‌آورد.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۷۰)

پاسخ سؤال ۱۸: (۷۵/۵ نمره)

هر کدام از ما خودمان را مسئول کارهایی که انجام می‌دهیم می‌دانیم به همین جهت آثار و عواقب آن را می‌پذیریم و اگر به کسی زیان رسانده‌ایم، آن را جبران می‌کنیم. عهدها و پیمان‌ها نیز بر همین اساس استوار هستند. بنابراین اگر کسی پیمان‌شکنی کند و مسئولیتش را انجام ندهد، خود را مستحق مجازات می‌داند.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۵۴)

پاسخ سؤال ۱۹: (۱ نمره)

بندگی خالصانه خداوند پاداش‌هایی دارد که چه بسا در ذهن ما ننگند و از تصور و تخیل ما فراتر رود.

از جمله این پاداش‌های وصف‌نشده، دیدار محبوب حقیقی و تقرب به پیشگاه کسی است که بنا به تعبیر امیرمؤمنان، «نهایت آرزوی عارفان، دوست دل‌های صادقان، ولی مومنان و معبود عالمیان است». کافی است به زندگی زیبای رسول خدا (ﷺ)، امیرالمؤمنین علی (علیه السلام)، فاطمه زهرا (علیها السلام) و دیگر پیشوایان خود نظر بیفکنیم و بینیم که چگونه از راه بندگی خالصانه خدا، این همه خوبی و زیبایی و آن مقام قرب و نزدیکی به محبوب را به دست آورده‌اند.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۴، صفحه ۳۸)

پاسخ سؤال ۲۰: (۱ نمره)

خیر، میان بُعد فردی و بُعد اجتماعی توحید رابطه متقابل وجود دارد. هر قدر که مردم یک جامعه به سوی توحید حرکت کنند ارکان جامعه نیز بیشتر رنگ توحیدی به خود می‌گیرد؛ همان‌طور که هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشد، زمینه برای رشد انسان‌ها و حرکت به سوی خداوند و زندگی موحدانه آسان‌تر می‌گردد. از این رو، اگر قرار باشد همه فقط خواسته‌ها و تمایلات دنیوی خود را دنبال کنند و تنها منافع خود را محور فعالیت اجتماعی قرار دهند و اهل ایثار و تعاون و خیر رساندن به دیگران نباشند، تفرقه و تضاد جامعه را فرا می‌گیرد و امکان رشد و تعالی از بین می‌رود. در چنین جامعه‌ای، روز به روز انسان‌های ستمگر قدرت بیشتری پیدا می‌کنند و دیگران را در خدمت امیال خود به کار می‌گیرند. در نتیجه، دیگر سخنی از حاکمیت خداوند و فرمان‌های او نیست، بلکه سخن از حاکمیت طاغوت و دستورهای اوست.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۳، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

صفحه ۱ از ۲

باسمه تعالی

پاسخنامه پیش آزمون تشریحی مدارس سلام

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۱

پاسخنامه درس: دین و زندگی (سری ۱)

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

پاسخ سؤال ۱: (۵/۰ نمره)

تأثیر اعمال انسان بر زندگی او

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۶، صفحه ۶۶)

پاسخ سؤال ۲: (۲۵/۰ نمره)

توحید عملی

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۳، صفحه ۳۵)

پاسخ سؤال ۳: (۲۵/۰ نمره)

گزینه (۱)

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۳، صفحه ۳۴)

پاسخ سؤال ۴: (۵/۰ نمره)

هدایت یا امداد یا کمک یا راهنمایی

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۶، صفحه‌های ۶۵ و ۷۱)

پاسخ سؤال ۵: (۵/۰ نمره)

زیرا خداوند تنها پروردگار جهان است.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۳، صفحه ۳۲)

پاسخ سؤال ۶: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) درست

ب) درست

ج) درست

د) نادرست

(دین و زندگی دوازدهم، درس‌های ۲، ۴ و ۵، صفحه‌های ۱۹، ۲۰، ۴۸ و ۵۵)

پاسخ سؤال ۷: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) گناه

ب) معرفت

ج) شرک در مالکیت

د) خالصانه

(دین و زندگی دوازدهم، درس‌های ۱، ۲ و ۴، صفحه‌های ۱۰، ۲۱ و ۴۷)

پاسخ سؤال ۸: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) از آنجا که خداوند تنها خالق جهان است، پس تنها مالک آن نیز هست؛ زیرا هر کسی که چیزی را پدید آورد، مالک آن نیست هست.

ب) اینکه انسان بتواند با هر چیزی خدا را ببیند، معرفتی عمیق و والاست.

ج) به معنای توانایی بر انجام یک کار یا ترک آن است.

(دین و زندگی دوازدهم، درس‌های ۱، ۲ و ۵، صفحه‌های ۱۲، ۱۹ و ۵۳)

پاسخ سؤال ۹: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) ۴

ب) ۲

ج) ۳

د) ۱

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۳، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۵)

پاسخ سؤال ۱۰: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) گزینه (۱)

ب) گزینه (۲)

(دین و زندگی دوازدهم، درس‌های ۲ و ۳، صفحه‌های ۲۱ و ۳۲)

پاسخ سؤال ۱۱: (۵/۰ نمره)

بدین معناست که ایشان را واسطه ولایت خود و رساننده فرمان‌هایش قرار داده است.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۲۰)

پاسخ سؤال ۱۲: (۵/۰ نمره)

تفکر و تصمیم

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۵، صفحه ۵۴)

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

صفحه ۲ از ۲

باسمه تعالی

پاسخنامه پیش آزمون تشریحی مدارس سلام

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۱

پاسخنامه درس: دین و زندگی (سری ۱)

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

پاسخ سؤال ۱۳: (۵/۰ نمره)

اخلاص

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۴، صفحه ۴۴)

پاسخ سؤال ۱۴: (۵/۰ نمره)

هم در مرحله پیدایش هم در مرحله بقا

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۱، صفحه ۱۰)

پاسخ سؤال ۱۵: (۷۵/۰ نمره)

زیرا ذات خداوند، امری نامحدود است و ظرف ذهن انسان، محدود است و چیستی و ذات در ظرف ذهن ما نمی گنجد. لازمه شناخت هر چیزی، احاطه و دسترسی به آن است.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۱، صفحه ۱۳)

پاسخ سؤال ۱۶: (۷۵/۰ نمره)

اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون) سپرده و او را معبود خود قرار دهد و اوامرش را به فرمان‌های خدا ترجیح دهد یا در پی کسب رضایت قدرت‌های مادی و طاغوت‌ها (بت درون) برآید، چنین شخصی گرفتار شرک عملی شده است.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۳۳)

پاسخ سؤال ۱۷: (۱ نمره)

هر کدام از ما خودمان را مسئول کارهایی می‌دانیم به همین جهت آثار و عواقب آن را می‌پذیریم و اگر به کسی زبان رسانده‌ایم، آن را جبران می‌کنیم. عهدها و پیمان‌ها نیز بر همین اساس استوار هستند. بنابراین اگر کسی پیمان شکنی کند و مسئولیتش را انجام ندهد، خود را مستحق مجازات می‌داند.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۵۴)

پاسخ سؤال ۱۸: (۱ نمره)

اختیار انسان، در طول اراده و اختیار خداست. یعنی خداوند این گونه خواسته است که انسان، موجودی مختار باشد. در فعل اختیاری، تا انسان اراده نکند، کاری انجام نمی‌گیرد. در عین حال، اختیار انسان وابسته به اراده خداست و با آن منافاتی ندارد.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۵، صفحه ۵۹)

پاسخ سؤال ۱۹: (۵/۱ نمره)

قوانین حاکم بر جهان خلقت، از راه علومی مانند فیزیک، شیمی و زیست شناخته می‌شوند و موجب آشنایی با نشانه‌های الهی و بهره گرفتن از طبیعت می‌شود.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۶، صفحه ۶۷)

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

صفحه ۱ از ۲

باسمه تعالی

پاسخنامه پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۱

پاسخنامه درس: دین و زندگی (سری ۲)

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

پاسخ سؤال ۱: (۵/۰ نمره)

سنت املاء و استدراج

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۶، صفحه‌های ۶۵ و ۷۲)

پاسخ سؤال ۲: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) توحید در مالکیت

ب) توحید در ولایت

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۲، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

پاسخ سؤال ۳: (۵/۰ نمره)

تا اخلاص مردم را بیازماید.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۴، صفحه ۴۷)

پاسخ سؤال ۴: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) نادرست

ب) درست

ج) نادرست

د) نادرست

(دین و زندگی دوازدهم، درس‌های ۲، ۳، ۵ و ۶ صفحه‌های ۲۴، ۳۲، ۵۴ و ۶۷)

پاسخ سؤال ۵: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) درجه ایمان

ب) پرورش

ج) غفلت

د) تلاش

(دین و زندگی دوازدهم، درس‌های ۲ و ۴، صفحه‌های ۲۰، ۴۳ و ۴۶)

پاسخ سؤال ۶: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) هر کس مالک چیزی باشد حق تصرف و تغییر در آن چیز را دارد، اما دیگران بدون اجازه وی نمی‌توانند در آن تصرف یا از آن استفاده کنند. به این حق تصرف، ولایت و سرپرستی می‌گویند.

ب) گاهی تأثیر چند عامل در پیدایش یک پدیده چنین است که یک عامل در عامل دوم اثر می‌گذارد و عامل دوم در عامل سوم تا اثر عامل اول را به معلول منتقل کند. مثال نوشتن. کل کار نوشتن را می‌توان به هر یک از عوامل نسبت داد اما هر علتی علت بودن خود را از دو عامل بالاتر می‌گیرد.

ج) حُسن فعلی بدین معناست که کار به درستی و به همان صورت که خداوند فرمان داده است انجام شود.

(دین و زندگی دوازدهم، درس‌های ۲، ۴ و ۵، صفحه‌های ۱۹، ۴۵ و ۵۸)

پاسخ سؤال ۷: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) ۲

ب) ۱

ج) ۳

د) ۴

(دین و زندگی دوازدهم، درس‌های ۱ و ۴، صفحه‌های ۱۰، ۱۱، ۴۳ و ۴۸)

پاسخ سؤال ۸: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) گزینه (۱)

ب) گزینه (۲)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۹)

پاسخ سؤال ۹: (۵/۰ نمره) (ذکر دو مورد کافی است.)

صله رحم - محبت به خویشان - دادن صدقه

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۷۴)

پاسخ سؤال ۱۰: (۵/۰ نمره) (ذکر دو مورد کافی است.)

برداشت نابجای آن شخص چنین بود که ما هیچ اختیاری در تعیین سرنوشت خود نداریم و اگر قرار باشد دیوار بر سرمان خراب شود، حتماً این اتفاق می‌افتد و ما نمی‌توانیم تغییری در آن ایجاد کنیم.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۵، صفحه ۵۷)

پاسخ سؤال ۱۱: (۵/۰ نمره)

تأثیر اعمال انسان در زندگی او

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۵، صفحه ۶۷)

مرکز تحقیقات و پژوهش‌های اسلامی

باسمه تعالی

پاسخنامه پیش‌آزمون تشریحی هماهنگ دی‌ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: دی‌ماه ۱۴۰۱

پاسخنامه درس: دین و زندگی (سری ۲)

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

صفحه ۲ از ۲

پاسخ سؤال ۱۲: (۵/۰ نمره)

عدالت‌گستری

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۳، صفحه ۳۵)

پاسخ سؤال ۱۳: (۵/۱ نمره)

اگر اندکی دقت کنیم، درمی‌یابیم که یک تفاوت بنیادین میان این دو رابطه وجود دارد. مسجد گوهرشاد از مصالح ساختمانی مانند خاک و سنگ و گچ و چوب و کاشی و... تشکیل شده که هیچ‌کدام از آنها را بنا به وجود نیارده است. هر یک از این مصالح نیز خواصی دارند که بنا آن را ایجاد نمی‌کند. بنا نه چسبندگی گچ را ایجاد می‌کند و نه سختی و استحکام سنگ را؛ به عبارت دیگر بنا نه اجزای ساختمان را پدید آورده و نه خواص آن اجزا را. کار بنا فقط جابه‌جا کردن مواد و چینش آنها است. اما خداوند، خالق سنگ و گچ و چوب و خواص آنها و حتی خالق خود بنا است. بر این اساس وجود بنا و نیز وجود مصالح و خواص آنها، همه وابسته به خدا است و خداوند هر لحظه اراده کند، آنها از بین می‌روند و ساختمان متلاشی می‌گردد. به همین جهت، جهان همواره و در هر «آن» به خداوند نیازمند است و این نیاز هیچ‌گاه قطع یا کم نمی‌شود.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۱، صفحه ۹)

پاسخ سؤال ۱۴: (۱ نمره)

کشاورز وقتی خود را دیگران، یعنی کسانی که در کشت زمین او دخالتی نداشته‌اند، مقایسه می‌کند می‌بیند که این کشت حاصل دسترنج خودش است، اما وقتی رابطه خود را با خدا بررسی می‌کند، می‌بیند که هم خودش و هم نیرو و توانش از آن خداست و کشت و زرع او براساس استعدادی که خداوند در آن قرار داده رشد کرده و محصول داده است. در نتیجه، درمی‌یابد که زارع حقیقی و پرورش‌دهنده اصلی زراعت او خداست و باید شکرگزار او باشد.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۲، صفحه ۲۰)

پاسخ سؤال ۱۵: (۷۵/۰ نمره)

یکی از جلوه‌های توفیق، نصرت و هدایت به دنبال تلاش و مجاهدت است. از جلوه‌های دیگر توفیق ایجاد زمینه مناسب برای رشد و تعالی مشخص مومن می‌باشد مانند یافتن دوست خوب. شرکت در یک جلسه قرآنی و یا خواندن کتاب تأثیرگذار و هدایتگر و پیدا کردن توفیق توبه و استغفار است.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۶، صفحه ۷۱)

پاسخ سؤال ۱۶: (۷۵/۰ نمره)

زندگی همه انسان‌ها صحنه انواع امتحان‌ها و آزمایش است. کوچک‌ترین حادثه‌ای که پیرامون ما رخ می‌دهد امتحانی برای ماست، تا روشن شود که مانسبت به آن حادثه چه تصمیمی می‌گیریم و چگونه عمل می‌کنیم. عمل درست، رشد و کمال و عمل غلط، عقب‌ماندگی و خسران ما را به دنبال دارد.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۶، صفحه ۶۹)

پاسخ سؤال ۱۷: (۱ نمره)

یکی از تقدیرات الهی برای انسان این است که او دارای اختیار باشد. همانطور که به آب و ویژگی مایع بودن را داده است به انسان نیز ویژگی مختار بودن را عطا کرده است. به تعبیر دیگر خداوند اینگونه خواسته است که انسان کارهایش را با اختیار انجام دهد و کسی نمی‌تواند از اختیار که ویژگی ذاتی اوست فرار کند حتی اگر بخواهد فرار کند باز هم این کار اختیاری خواهد بود چون چنین کاری را با خواست و اراده خود انجام می‌دهد.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۵، صفحه ۵۸)

مرکز سنجش آموزش مدارس

باسمه تعالی

پاسخنامه پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۲

پاسخنامه درس: دین و زندگی (سری ۱)

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

صفحه ۱ از ۲

پاسخ سؤال ۱: (۵/۰ نمره)

سنت امداد عام الهی

(دین و زندگی دوازدهم، درس های ۵ و ۶، صفحه های ۵۵ و ۷۰)

پاسخ سؤال ۲: (۵/۰ نمره)

سنت املاء و استدراج

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۶، صفحه ۶۵)

پاسخ سؤال ۳: (۵/۰ نمره)

ذات و چیستی خدا

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۱، صفحه ۱۳)

پاسخ سؤال ۴: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

استجاب دعا دلیل بر شنوایی، بینایی، دانایی و علم خداوند است. (ذکر دو مورد از صفات کافی است)

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۴، صفحه ۴۸)

پاسخ سؤال ۵: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) درست ب) درست

ج) نادرست

د) نادرست

(دین و زندگی دوازدهم، درس های ۱، ۳، ۴ و ۵، صفحه های ۹، ۳۰، ۴۹ و ۵۷)

پاسخ سؤال ۶: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) صفات

ب) آرامش روحی

ج) قضای

د) مولد برق با جریان برق

ه) شرک در مالکیت

و) اندازه

(دین و زندگی دوازدهم، درس های ۱، ۲، ۳ و ۵، صفحه های ۹، ۱۲، ۲۱، ۳۳، ۵۶ و ۵۷)

پاسخ سؤال ۷: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) ۳ (توفیق الهی)

ب) ۱ (سبقت رحمت بر غضب)

ج) ۵ (امداد عام الهی)

د) ۴ (املاء و استدراج)

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۶، صفحه های ۶۹، ۷۱ و ۷۲)

پاسخ سؤال ۸: (۵/۰ نمره)

کسی که اختیار سود و زیان خود را ندارد.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۲، صفحه ۲۳)

پاسخ سؤال ۹: (۵/۰ نمره)

قانونمندی جهان

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۵، صفحه ۵۵)

پاسخ سؤال ۱۰: (۵/۰ نمره)

شرک در خالقیت

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۲، صفحه ۲۱)

پاسخ سؤال ۱۱: (۵/۰ نمره)

زیرا پاکی و صفای قلب دارند.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۱، صفحه ۱۲)

پاسخ سؤال ۱۲: (۵/۰ نمره)

حسن فاعلی

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۴، صفحه ۴۵)

پاسخ سؤال ۱۳: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

به انجام رساندن، پایان دادن، حکم کردن، حتمیت بخشیدن (ذکر دو مورد کافی است).

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۵۶)

مرکز سنجش آموزش مدارس ویژه

باسمه تعالی

پاسخنامه پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۲

پاسخنامه درس: دین و زندگی (سری ۱)

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

صفحه ۲ از ۲

پاسخ سؤال ۱۴: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) توحید به معنای اعتقاد به خدای یگانه است، یعنی خدا بی همتاست و شریکی ندارد و این بیانگر اصل و حقیقت توحید است.
ب) توفیق به معنای آسان نمودن است. خداوند شرایط و اسباب را برای کسانی که با نیت پاک، قدم در راه حق گذارند و در این راه سعی و تلاش کنند، چنان فراهم می کند که بتوانند آسان تر به هدف برسند. این امداد خاص خدا را توفیق الهی می نامند.

(دین و زندگی دوازدهم درس های ۲ و ۶، صفحه های ۱۹، ۷۱)

پاسخ سؤال ۱۵: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) گزینه ۲

ب) گزینه ۳

(دین و زندگی دوازدهم، درس های ۲ و ۶، صفحه های ۲۰، ۶۵ و ۶۸)

پاسخ سؤال ۱۶: (۱ نمره)

هر کس با اراده و اختیار خود راه حق و یا باطل را برگزیند، بتواند از امکاناتی که خداوند در اختیارش قرار داده است استفاده کند تا در همان مسیری که انتخاب کرده است، به پیش رود و باطن خود را آشکار کند. در واقع خداوند برای هر دو گروه امکانات و لوازم رسیدن به خواسته ها و هدف های هر دو گروه را یکسان فراهم کرده است. حال کسی که راه حق را برگزیند لوازم و امکانات رسیدن به حق را می باید و مراتب کمال را می پیماید و کسی که فقط دنیا را انتخاب کرده و برای آن تلاش می کند، همان را به دست می آورد.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۶، صفحه ۷۴)

پاسخ سؤال ۱۷: (۱ نمره)

هر کدام از ما خودمان را مسئول کارهایی می دانیم به همین جهت آثار و عواقب آن را می پذیریم و اگر به کسی زیان رسانده ایم، آن را جبران می کنیم. عهدها و پیمان ها نیز بر همین اساس استوار هستند. بنابراین اگر کسی پیمان شکنی کند و مسئولیتش را انجام ندهد، خود را مستحق مجازات می داند.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۵، صفحه ۵۴)

پاسخ سؤال ۱۸: (۱ نمره)

اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون) سپرده و او را معبود خود قرار دهد و اوامرش را به فرمان های خدا ترجیح دهد یا در پی کسب رضایت قدرت های مادی و طاغوت ها (بت درون) برآید، چنین شخصی گرفتار شرک عملی شده است.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۳، صفحه ۳۳)

پاسخ سؤال ۱۹: (۱ نمره)

میان معرفت به خدا و ایمان به او پیوند محکمی برقرار است. همچنین میان ایمان به خدا و اخلاص ارتباط دقیقی است. پس هر چه معرفت انسان به خدا بیشتر شود، به افزایش درجه اخلاص کمک خواهد کرد. بنابراین خوب است ساعاتی را صرف تفکر در آیات و نشانه های الهی کنیم.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۴، صفحه ۴۵)

پاسخ سؤال ۲۰: (۱ نمره)

بله، زیرا خداوند، حقیقتی نامحدود دارد، در نتیجه ذهن ما نمی تواند به طبیعت او احاطه پیدا کند و ذاتش را شناسایی نماید با اینکه ما به وجود خداوند به عنوان آفریدگار جهان پی می بریم و صفات او را می توانیم بشناسیم اما نمی توانیم ذات و چیستی او را دریابیم.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۱، صفحه های ۱۲ و ۱۳)

پاسخ سؤال ۲۱: (هر مورد ۵/۰ نمره)

- ۱- هر مسلمانی که مانند آنها نمی اندیشند را مشرک و کافر می خوانند.
  - ۲- گاه کشتن او را واجب می شمارند.
  - ۳- توسل به پیامبران و معصومین شرک است.
  - ۴- طلب دعا و شفیع قرار دادن دیگران برای اینکه خدا انسان را به پیامبران ببخشد، شرک است.
- (ذکر دو مورد کافی است.)

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۲، صفحه ۲۴)

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

صفحه ۱ از ۲

باسمه تعالی

پاسخنامه پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۲

پاسخنامه درس: دین و زندگی (سری ۲)

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

پاسخ سؤال ۱: (۵/۰ نمره)

توحید در ولایت

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۲، صفحه ۱۹)

پاسخ سؤال ۲: (۲۵/۰ نمره)

تأثیر اعمال انسان بر زندگی او

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۶، صفحه ۶۶)

پاسخ سؤال ۳: (۵/۰ نمره)

مسئولیت پذیری

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۵، صفحه ۵۵)

پاسخ سؤال ۴: (۵/۰ نمره)

به علت محدود بودن ذهن خود، نمی توانیم ذات و چیستی خداوند را دریابیم.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۱، صفحه ۱۳)

پاسخ سؤال ۵: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) درست   ب) نادرست

ج) درست   د) درست

(دین و زندگی دوازدهم، درس های ۲، ۵ و ۶، صفحه های ۱۹، ۲۴، ۵۷ و ۷۱)

پاسخ سؤال ۶: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) خالصانه   ب) اخلاص
ه) قضا   و) درک بیشتر فقر و نیاز

ج) دوسویه (متقابل)   د) عرضی

(دین و زندگی دوازدهم، درس های ۱، ۳، ۴ و ۵، صفحه های ۱۰، ۳۷، ۴۴، ۴۷، ۵۸ و ۵۹)

پاسخ سؤال ۷: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) ۳ (تفکر و تصمیم)

ب) ۱ (احساس رضایت یا پشیمانی)

ج) ۲ (مسئولیت پذیری)

د) ۴ (نفوذناپذیری در برابر وسوسه های شیطان)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه های ۴۸ و ۵۴)

پاسخ سؤال ۸: (۵/۰ نمره)

مشیت خداوند و قوانین حاکم بر هستی (اعتقاد به حکیمانه بودن خدا و قانونمندی جهان)

پاسخ سؤال ۹: (۵/۰ نمره)

شکر در مالکیت

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۲۱)

پاسخ سؤال ۱۰: (۵/۰ نمره)

خودش ذاتاً موجود باشد.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۱، صفحه ۷)

پاسخ سؤال ۱۱: (۵/۰ نمره)

شکر عملی در بعد فردی

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۳، صفحه ۳۳)

پاسخ سؤال ۱۲: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

۱- احسان به والدین، ۲- امانت داری، ۳- لقمه حلال، ۴- آب دادن به درخت تشنه، ۵- سیراب کردن حیوانات، ۶- برطرف کردن اندوه و غصه دیگران. (ذکر دو مورد کافی است)

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۶، صفحه ۷۴)

پاسخ سؤال ۱۳: (۵/۰ نمره)

چون هر موجودی در حد خودش تجلی بخش خداوند و نشانگر حکمت، قدرت و رحمت و سایر صفات الهی است.

مرکز سنجش آموزش مدارس بزرگ

باسمه تعالی

پاسخنامه پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۲

پاسخنامه درس: دین و زندگی (سری ۲)

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

صفحه ۲ از ۲

پاسخ سؤال ۱۴: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) به معنای قرار دادن فرد در شرایط و موقعیتی است که صفات درونی خود را بروز دهد و درستی یا نادرستی آنچه را که ادعا کرده مشخص سازد.
ب) حکمت به معنای علم محکم و استوار و به دور از خطاست که هدف درست و راه رسیدن به آن را نشان می‌دهد و مانع لغزش و تباهی‌ها می‌شود. (ذکر دو مورد کافی است)
(دین و زندگی دوازدهم، درس‌های ۴ و ۶، صفحه‌های ۴۷ و ۶۸)

پاسخ سؤال ۱۵: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) گزینه ۲

ب) گزینه ۱

(دین و زندگی دوازدهم، درس‌های ۳ و ۶، صفحه ۶۸)

پاسخ سؤال ۱۶: (۵/۰ نمره)

نیایش با خداوند و یاری جستن از او محبت او را در قلب تقویت می‌کند، غفلت از خداوند را کم می‌کند و انسان را از امدادهای الهی بهره‌مند می‌سازد.

پاسخ سؤال ۱۷: (۱ نمره)

حاکم آن براساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد و همان شرایطی که خداوند برای حاکم تعیین کرده است دارا باشد و بکوشد قوانین الهی را در جامعه به اجرا درآورد.
(دین و زندگی دوازدهم، درس ۳، صفحه ۳۵)

پاسخ سؤال ۱۸: (۱ نمره)

یعنی خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد. اراده انسان در طول اراده خداست و با آن منافات ندارد.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۵، صفحه ۶۰)

پاسخ سؤال ۱۹: (۱ نمره)

۱- ما و موجودات اطرافمان پدیده‌هایی هستیم که وجودمان از خودمان نبوده و نیست. ۲- هر پدیده‌ای که وجودش از خودش نباشد برای موجود شدن نیازمند پدیدآورنده‌ای است که خودش پدیده نبوده، بلکه وجودش از خودش است.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۱، صفحه ۷)

پاسخ سؤال ۲۰: (۱ نمره)

بدین معناست که ایشان را واسطه ولایت خود و رساننده فرمان‌هایش قرار داده است.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۲، صفحه ۲۰)

پاسخ سؤال ۲۱: (۱ نمره)

از آنجا که خداوند به بندگان خود محبت دارد، با همه آنان، چه نیکوکار و چه گناهکار، به لطف و مهربانی رفتار می‌کند. او به بندگان خود اعلام می‌کند که: پروردگار شما، رحمت را بر خود واجب کرده است. یعنی حتی آنجا که خداوند بر کسی سخت می‌گیرد، باز هم از دریچه لطف و رحمت است؛ مانند مادری که بر فرزندش سخت می‌گیرد و یا در مواردی او را تنبیه می‌کند تا او را از اشتباه باز دارد و به هیچ وجه قصد انتقام‌گیری از فرزند خود را ندارد. از همین جهت است که راه بازگشت گناهکار به خدا همیشه باز است.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۶، صفحه ۷۱)

پاسخ سؤال ۲۲: (۵/۰ نمره)

موجب نگرش صحیح به تلخی‌ها و شیرینی‌ها، شکست و موفقیت‌ها، بیماری و سلامت و به طور کلی همه حوادث زندگی می‌شود و دیدگاه ما را نسبت به وقایع و حوادث جهان از دیگران ممتاز می‌سازد و بالاخره این شناخت در روابطمان با خدا و با خود و با خلقت و با دیگران تأثیر بسزایی دارد.

مرکز سنجش آموزش مدارس

صفحه ۱ از ۲

باسمه تعالی

پاسخنامه آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۹/۲۷

پاسخنامه درس: دین و زندگی

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

پاسخ سؤال ۱: (۵/۰ نمره)

گزینه (ب)، زیرا اختیار سود و زیان خود را ندارند.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۲، صفحه ۲۲)

پاسخ سؤال ۲: (۵/۰ نمره)

سنت امداد عام الهی

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۶، صفحه های ۶۵ و ۷۰)

پاسخ سؤال ۳: (۵/۰ نمره)

شامل همه امور، نیازمندی جهان به خدا در پیدایش، نیازمندی جهان به خدا در بقا

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۱، صفحه ۱۰)

پاسخ سؤال ۴: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) توحید در ولایت

ب) شرکت عملی فردی = شرک عملی

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۲، صفحه ۲۲)

پاسخ سؤال ۵: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) نادرست

ب) نادرست

ج) درست

د) نادرست

(دین و زندگی دوازدهم، درس های ۱، ۳ و ۴، صفحه های ۱۲، ۳۵، ۴۵ و ۷۲)

پاسخ سؤال ۶: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) حکیم

ب) امیدوار

ج) ربوبیت

د) شرک

ه) عامل درونی

و) ابتلاء

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۲، ۳، ۴ و ۶، صفحه های ۲۲، ۳۲، ۳۶، ۴۷، ۶۸ و ۷۱)

پاسخ سؤال ۷: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) ۱ (علل عرضی)

ب) ۲ (قضای الهی)

ج) ۵ (انکار اختیار در سخن)

د) ۴ (اختیار انسان)

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۵، صفحه های ۵۳ تا ۵۹)

پاسخ سؤال ۸: (۵/۰ نمره)

آنان که می‌پندارند قدر و قضای الهی با اختیار انسان ناسازگار است.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۵، صفحه ۵۷)

پاسخ سؤال ۹: (۵/۰ نمره)

انکار اختیار یا تفکر جبری

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۵، صفحه ۵۳)

پاسخ سؤال ۱۰: (۵/۰ نمره)

صله رحم، محبت به خویشان و دادن صدقه

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۶، صفحه ۷۴)

پاسخ سؤال ۱۱: (۵/۰ نمره)

تمام موجودات وجود خود را از او می‌گیرند و به سبب او آشکار شده و پا به عرصه هستی می‌گذارند.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۱، صفحه ۱۱)

پاسخ سؤال ۱۲: (۵/۰ نمره)

سبب تنفر برخی از مردم جهان از دین اسلام شد.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۲، صفحه ۲۴)

پاسخ سؤال ۱۳: (۵/۰ نمره)

راهیابی شرک به دل انسان از رفتن مورچه‌ای سیاه در دل شب تاریک بر تخته سنگ سیاه پنهان تر است.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۴، صفحه ۴۳)

مرکز پژوهش‌های آموزشی مدارس ویژه

باسمه تعالی

پاسخنامه آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۹/۲۷

پاسخنامه درس: دین و زندگی

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

صفحه ۲ از ۲

پاسخ سؤال ۱۴: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) اخلاص در کاربرد دینی بدین معناست که شخص عملش را فقط برای رضای خدا و همان گونه که او دستور داده انجام دهد.
ب) اینکه انسان بتواند با هر چیزی خدا را ببیند، معرفتی عمیق و والاست.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۱، صفحه‌های ۱۲، ۱۳)

پاسخ سؤال ۱۵: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) گزینه ۲
ب) گزینه ۱

پاسخ سؤال ۱۶: (۱ نمره)

لازمه شناخت هر چیزی احاطه و دسترسی به آن است. خداوند حقیقتی نامحدود دارد که که ذهن محدود انسان گنجایش درک چپستی آن را ندارد و چون نمی‌توانیم به ذات او احاطه پیدا کنیم، نمی‌توانیم ذات او را بشناسیم.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۱۲)

پاسخ سؤال ۱۷: (۱ نمره)

پیوند محکمی میان معرفت به خداوند و ایمان به او وجود دارد، همچنین ارتباط دقیقی میان ایمان خدا و اخلاص برقرار است؛ بنابراین هر قدر که معرفت ما به خدا بیشتر شود به افزایش درجه اخلاص کمک خواهد کرد، پس خوب است (شایسته است) ساعاتی را صرف تفکر در آیات و نشانه‌های الهی کنیم تا بیشتر دریابیم.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۴، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

پاسخ سؤال ۱۸: (۱ نمره)

انسان موحد شخصیت ثابت و پایدار دارد و از آرامش روحی برخوردار است. انسان مشرک درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار دارد.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

پاسخ سؤال ۱۹: (۱ نمره)

مسئولیت‌پذیری - هر کدام از ما خودمان را مسئول کارهای خود می‌دانیم و به همین جهت آثار عواقب عمل خود را می‌پذیریم و اگر به کسی زیان رسانده‌ایم، آن را جبران می‌کنیم عهدها و پیمان‌ها نیز بر همین اساس استوارند بنابراین اگر کسی پیمان شکنی کند و مسئولیتش را انجام ندهد خود را مستحق مجازات می‌داند.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۵، صفحه ۵۴)

پاسخ سؤال ۲۰: (۱ نمره)

وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم. اما اگر این توانایی را صرفاً از خدا و با درخواست اولیای خدا از او و به اذن خدا بدانیم، عین توحید است.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۲۴)

پاسخ سؤال ۲۱: (۱ نمره)

خداوند برای انسانی که به دام گناه می‌افتد، شرایطی را فراهم می‌کند که بتواند توبه کند و از گناه دوری نماید؛ حتی اگر بارها گناه کرد و توبه نمود، باز هم خداوند از گناه او می‌گذرد. اما اگر کسانی چنان در گناه و باطل پیش روند که از کار خود خرسند باشند و با حق دشمنی و لجاجت ورزند، خداوند به آنها فرصتی می‌دهد و بر امکانات و نعمت‌های آنان می‌افزاید و آنها این فرصت‌ها و نعمت‌ها را وسیله غوطه‌ور شدن در گناهان قرار می‌دهند، به طوری که اگر در ابتدا، اندک امیدی وجود داشت که نور حق در دلشان بتابد، به تدریج چنین امیدی بر باد رفته و به شقاوت ابدی گرفتار می‌شوند. درحقیقت، مهلت‌ها و نعمت‌ها، با اختیار و اراده خودشان به صورت بلای الهی جلوه‌گر شده و باعث می‌شود که بار گناهان آنان هر روز سنگین و سنگین‌تر شود و به تدریج به سوی هلاکت ابدی نزدیک‌تر شوند. این سنت که از جمله سنت‌های حاکم بر زندگی معاندان و غرق شدگان در گناه است، سنت املاء و استدرج نام دارد.

پاسخنامه پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: آذرماه ۱۴۰۳

پاسخنامه درس: دین و زندگی (سری ۱)

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

مرکز تحقیق و آموزش مدارس برتر

صفحه ۱ از ۲

پاسخ سؤال ۱: (هر مورد ۵/۵ نمره)

الف) زیرا به دین حقی که از جانب خدا فرستاده شده است، کافر بوده‌اند.
ب) نباید با دشمن خدا و دشمن خود رابطه دوستی برقرار کرد.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۳۵)

پاسخ سؤال ۲: (هر مورد ۵/۵ نمره)

الف) امداد خاص الهی یا توفیق الهی
ب) هدایت

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه‌های ۶۵ و ۷۱)

پاسخ سؤال ۳: (۵/۵ نمره)

برای خداوند قیام کنید (۲۵/۵ نمره) به صورت گروهی و فردی (۲۵/۵ نمره)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۳۳)

پاسخ سؤال ۴: (۵/۵ نمره)

توحید در مالکیت

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۱۹)

پاسخ سؤال ۵: (هر مورد ۵/۵ نمره)

الف) درست
ب) درست
ج) درست

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه‌های ۱۹، ۳۰ و ۳۴)

پاسخ سؤال ۶: (هر مورد ۵/۵ نمره)

الف) گزینه ۱
ب) گزینه ۱
ج) گزینه ۳

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه‌های ۲۲ و ۴۸)

پاسخ سؤال ۷: (هر مورد ۵/۵ نمره)

الف) به معنای قرار دادن فرد در شرایط و موقعیتی است که صفات درونی خود را بروز دهد (۲۵/۵ نمره) و درستی یا نادرستی آنچه را که ادعا کرده مشخص سازد. (۲۵/۵ نمره)
ب) انجام‌دهنده کار (۲۵/۵ نمره)، دارای نیت الهی باشد. (۲۵/۵ نمره)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه‌های ۴۵ و ۶۸)

پاسخ سؤال ۸: (هر مورد ۲۵/۵ نمره)

الف) ۳
ب) ۴
ج) ۲
د) ۱

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه‌های ۵۶ و ۵۸)

پاسخ سؤال ۹: (هر مورد ۵/۵ نمره)

الف) رابطه مدیر و معاون آموزشی
ب) رابطه دبیران درس‌های شیمی و فیزیک و عربی

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۵۸)

پاسخ سؤال ۱۰: (۵/۵ نمره)

اگر قدم پیش بگذارد و با عزم و تصمیم قوی حرکت کند.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۱۲)

پاسخ سؤال ۱۱: (۵/۵ نمره)

تفکر در نیازمندی جهان به خدا در پیدایش

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۷)

پاسخ سؤال ۱۲: (۵/۵ نمره)

توحید در ربوبیت

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۲۰)

پاسخ سؤال ۱۳: (۵/۵ نمره)

حکمت

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۱۴۷)

پاسخ سؤال ۱۴: (۵/۵ نمره)

حُسن فاعلی

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۱۴۵)

پاسخنامه پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: آذرماه ۱۴۰۳

پاسخنامه درس: دین و زندگی (سری ۱)

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

مرکز تحقیق و آموزش مدارس برتر

صفحه ۲ از ۲

پاسخ سؤال ۱۵: (۵/۰ نمره)

درجه ایمان افراد به توحید و یکتاپرستی

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۳۳)

پاسخ سؤال ۱۶: (۵/۰ نمره)

سنت ابتلاء

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۶۸)

پاسخ سؤال ۱۷: (۱ نمره)

لازمه شناخت هر چیز احاطه و دسترسی به آن است. ما به دلیل محدود بودن ذهن خود نمی‌توانیم ذات امور نامحدود را تصور کنیم و بر آنها احاطه داشته باشیم و چگونگی وجودشان را دریابیم. (۵/۰ نمره) خداوند حقیقتی نامحدود دارد و ما نمی‌توانیم با ذهن محدود خود به حقیقت او احاطه داشته باشیم و ذاتش را شناسایی نماییم. (۵/۰ نمره)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

پاسخ سؤال ۱۸: (۱ نمره)

سنت خدا بر این است که هر کس هر راهی را که برگزیند بتواند از امکانات موجود در خلقت استفاده کند. (۲۵/۰ نمره) بنابراین دسته‌ای که با حق لجاجت ورزیده و در مقابل حق می‌ایستند و فقط دنیا را انتخاب کرده و برای آن تلاش می‌کنند همان را به دست می‌آورند (۵/۰ نمره) البته انسان عواقب زبان‌بار تصمیم غلط خود را در آخرت مشاهده خواهد کرد. (۲۵/۰ نمره)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۷۲)

پاسخ سؤال ۱۹: (۱ نمره)

اندیشه مانند بذری است که در ذهن جوانه می‌زند (۲۵/۰ نمره)، در دل و قلب ریشه می‌دواند (۲۵/۰ نمره) و برگ و بار آن به صورت اعمال ظاهر می‌گردد (۲۵/۰ نمره) و اندیشه: ۱- بهار جوانی را پرطروات می‌سازد ۲- استعدادها را شکوفا می‌سازد و ۳- امید به آینده‌ای زیباتر را نوید می‌بخشد ۴- علاوه بر آن می‌تواند برترین عبادت‌ها باشد. (یک مورد از ۴ فایده ۲۵/۰ نمره)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۲)

پاسخ سؤال ۲۰: (۱ نمره)

وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم. (۵/۰ نمره) اما اگر این توانایی را صرفاً از خدا و با درخواست اولیای خدا از او و به اذن خدا بدانیم، عین توحید است. (۵/۰ نمره)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۱۴)

پاسخ سؤال ۲۱: (۱ نمره)

هر قدر که مردم یک جامعه به سوی توحید حرکت کنند، ارکان جامعه بیشتر رنگ توحیدی به خود می‌گیرد؛ (۵/۰ نمره) همان‌طور که هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشد، زمینه برای رشد انسان‌ها و حرکت به سوی خداوند و زندگی موحدانه آسان‌تر می‌گردد. (۵/۰ نمره)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

پاسخ سؤال ۲۲: (۱ نمره)

میان معرفت به خدا و ایمان به او پیوند محکمی برقرار است. همچنین میان ایمان به خدا و اخلاص ارتباط دقیقی است. پس هر چه معرفت انسان به خدا بیشتر شود، به افزایش درجه اخلاص کمک خواهد کرد. بنابراین خوب است ساعاتی را صرف تفکر در آیات و نشانه‌های الهی کنیم.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۴۵)

پاسخ سؤال ۲۳: (۱/۵ نمره)

یکی از تقدیرات الهی برای انسان این است که او دارای اختیار باشد. همان‌طور که به آب و ویژگی مایع بودن را داده است به انسان نیز ویژگی مختار بودن را عطا کرده است. به تعبیر دیگر خداوند این‌گونه خواسته است که انسان کارهایش را با اختیار انجام دهد و کسی نمی‌تواند از اختیار که ویژگی ذاتی اوست فرار کند. حتی اگر بخواهد فرار کند باز هم این کار اختیاری خواهد بود چون چنین کاری را با خواست و اراده خود انجام می‌دهد.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۵۷)

سرگروه	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستاران (به ترتیب حروف الفبا)
محمد رضا فرهنگیان	محسن بیاتی - محمد رضایی بقا - محمدرضا فرهنگیان مجید فرهنگیان - مرتضی محسنی کبیر	مجید فرهنگیان - محمد صالح فرهنگیان

واحد فنی (به ترتیب حروف الفبا)

زهره احدی - امیرعلی الماسی - مبینا بهرامی - معین‌الدین تقی‌زاده - پریا رحیمی - مهرداد شمسی - راضیه صالحی - انسیه مرزبان

پاسخنامه پیش‌آزمون تشریحی هماهنگ دی‌ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: آذرماه ۱۴۰۳

پاسخنامه درس: دین و زندگی (سری ۲)

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

مرکز تحقیق و آموزش مدارس برتر

صفحه ۱ از ۲

پاسخ سؤال ۱: (۵/۰ نمره)

توحید در ولایت

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۱۹)

پاسخ سؤال ۲: (۵/۰ نمره)

زیرا لازمه شناخت هر چیزی احاطه و دسترسی به آن است (۲۵/۰ نمره) و ذات خداوند نامحدود است. (۲۵/۰ نمره)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

پاسخ سؤال ۳: (۵/۰ نمره)

چون آنان به دین حقی که برای شما آمده است کفر ورزیده‌اند.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۳۵)

پاسخ سؤال ۴: (۵/۰ نمره)

گزینه الف)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

پاسخ سؤال ۵: (۵/۰ نمره)

سنت امداد عام الهی

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه‌های ۶۵ و ۷۰)

پاسخ سؤال ۶: (۵/۰ نمره)

بندگی خدا (عبادت یا پرستش خدا)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۳۲)

پاسخ سؤال ۷: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) نادرست   ب) نادرست

ج) درست

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه‌های ۲۲، ۲۴ و ۷۰)

پاسخ سؤال ۸: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) گزینه ۲   ب) گزینه ۳

ج) گزینه ۱

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه‌های ۴۷، ۶۸ و ۶۹)

پاسخ سؤال ۹: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) توانایی بر انجام یک کار یا ترک آن

ب) توفیق به معنای آسان نمودن است. خداوند شرایط و اسباب را برای کسانی که با نیت پاک، قدم در راه حق گذارند و در این راه سعی و تلاش کنند، چنان فراهم می‌کند که بتوانند آسان‌تر به هدف برسند. این امداد خاص خدا را توفیق الهی می‌نامند.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه‌های ۵۳ و ۷۱)

پاسخ سؤال ۱۰: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) ۴   ب) ۱

ج) ۳

د) ۵

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه‌های ۴۸ و ۵۴)

پاسخ سؤال ۱۱: (۱ نمره)

مقدمه دوم - پدیده‌ها که وجودشان از خودشان نیست، برای موجود شدن نیازمند به پدید آورنده‌ای هستند که خودش پدیده نباشد، بلکه وجودش از خودش باشد.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۷)

پاسخ سؤال ۱۲: (۵/۰ نمره)

علل عرضی

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۵۸)

پاسخ سؤال ۱۳: (۵/۰ نمره)

سنت املاء و استدراج

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۶۵)

پاسخ سؤال ۱۴: (۵/۰ نمره)

شخصیتی ثابت و پایدار دارد (۲۵/۰ نمره) و برخوردار از آرامش روحی است. (۲۵/۰ نمره)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۳۳)

پاسخ سؤال ۱۵: (۵/۰ نمره)

چون هر موجودی در حد خودش تجلی‌بخش خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۱۱)

پاسخنامه پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: آذرماه ۱۴۰۳

پاسخنامه درس: دین و زندگی (سری ۲)

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

مرکز تحقیق و آموزش مدارس برتر

صفحه ۲ از ۲

پاسخ سؤال ۱۶: (۵/۰ نمره)

پیامبر (ﷺ)، دستور داد تا نماز را به پا دارند، زکات را بپردازند و ماه رمضان را روزه بگیرند.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۳۱)

پاسخ سؤال ۱۷: (۵/۰ نمره)

مؤمنان با اخلاص

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۱۴۷)

پاسخ سؤال ۱۸: (۵/۰ نمره)

شرک در مالکیت

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۲۱)

پاسخ سؤال ۱۹: (۱ نمره)

اگر شفا را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم عین شرک و اگر شفا را از خدا و درخواست از اولیای الهی بدانیم، عین توحید است.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۲۴)

پاسخ سؤال ۲۰: (۱ نمره)

در پیدایش هر پدیده ممکن است چند عامل به صورت مجموعه و با همکاری یکدیگر مشارکت کنند. (۷۵/۰ نمره) مانند رویش یک گل (۲۵/۰ نمره) یا جابه جایی یک گلدان بزرگ توسط دو نفر، یا هر مثالی که در ارتباط با مفهوم باشد.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۵۹)

پاسخ سؤال ۲۱: (۱ نمره)

۱- تمام احکام و حقوق اسلامی فرد به رسمیت شناخته می شود. ۲- دفاع از حقوق او بر دیگر مسلمانان واجب می شود. ۳- در زمره برادران و خواهران دینی قرار می گیرد. (ذکر دو مورد کافی است.)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۱۹)

پاسخ سؤال ۲۲: (۱ نمره)

نیایش و عرض نیاز به پیشگاه خداوند و یاری جستن از او برای رسیدن به اخلاص، غفلت از خداوند را کم می کند، محبت او را در قلب تقویت می سازد و انسان را از کمک های الهی بهره مند می نماید.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۱۴۷)

پاسخ سؤال ۲۳: (۱ نمره)

در امتحان بشری غالباً از حقیقت درون افراد بی خبریم و می کوشیم تا از طریق امتحان کردن آنها به آگاهی لازم برسیم، ولی امتحان خداوند علیم برای آگاه شدن از درون افراد نیست. بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۶۸)

پاسخ سؤال ۲۴: (۱ نمره)

۱- حاکم آن براساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد ۲- همان شرایطی که خداوند برای حاکم تعیین کرده است دارا باشد ۳- بکوشد قوانین الهی را در جامعه به اجرا درآورد. (ذکر دو مورد کافی است.)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۳۴)

پاسخ سؤال ۲۵: (۱/۵ نمره)

وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خداست. به عبارت دیگر، خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد. در فعل اختیاری، تا زمانی که ما اراده کاری را نکرده ایم، آن کار انجام نمی گیرد؛ در عین حال، وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می زند همگی وابسته به اراده خداوند است؛ یعنی اراده انسان در طول اراده خداست و با آن منافات ندارد.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۵۹)

سرگروه	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستاران (به ترتیب حروف الفبا)
محمد رضا فرهنگیان	محسن بیاتی - محمد رضایی بقا - محمد رضا فرهنگیان مجید فرهنگیان - مرتضی محسنی کبیر	مجید فرهنگیان - محمد صالح فرهنگیان

واحد فنی (به ترتیب حروف الفبا)

زهر ا احدی - امیر علی الماسی - مبینا بهرامی - معین الدین تقی زاده - پریا رحیمی - مهرداد شمسی - راضیه صالحی - انسیه مرزبان

مرکز تحقیق و آموزش مدارس برتر

صفحه ۱ از ۲

باسمه تعالی

پاسخنامه آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۹/۲۶

پاسخنامه درس: دین و زندگی

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

پاسخ سؤال ۱: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) توحید در ولایت

ب) توحید در مالکیت

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه های ۱۹ و ۲۰)

پاسخ سؤال ۲: (۵/۰ نمره)

زیرا خداوند غنی و بی نیاز است.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۱۰)

پاسخ سؤال ۳: (۵/۰ نمره)

سنت ابتلاء (امتحان یا آزمایش)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۶۸)

پاسخ سؤال ۴: (۵/۰ نمره)

دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۴۷)

پاسخ سؤال ۵: (۵/۰ نمره)

گزینه الف)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۶۶)

پاسخ سؤال ۶: (۵/۰ نمره)

اختیار و انتخاب

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه های ۵۴ و ۵۵)

پاسخ سؤال ۷: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) نادرست

ب) نادرست

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه های ۱۰۷ و ۱۰۸)

پاسخ سؤال ۸: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) گزینه ۱

ب) گزینه ۲

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه های ۱۰، ۳۳ و ۵۶)

پاسخ سؤال ۹: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) شخص عملش را فقط برای رضای خداوند و همان گونه که او دستور داده است انجام دهد.

ب) قرآن کریم از قوانین حاکم بر جهان خلقت که پدیده های طبیعی یا زندگی فردی اجتماعی انسان ها را در بر می گیرد، با عنوان سنت های الهی یاد کرده است.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه های ۴۴ و ۶۷)

پاسخ سؤال ۱۰: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) ۳

ب) ۴

ج) ۲

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه های ۴۷ و ۴۸)

پاسخ سؤال ۱۱: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم.

ب) تکفیری ها

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۳۴)

پاسخ سؤال ۱۲: (۵/۰ نمره)

حَسَن فعلی

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۱۴۵)

پاسخ سؤال ۱۳: (۵/۰ نمره)

خداوند، بی همتا است و شریکی ندارد.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۱۹)

پاسخ سؤال ۱۴: (۵/۰ نمره)

تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان پذیری از طاغوت

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۳۴)

پاسخ سؤال ۱۵: (۵/۰ نمره)

زیرا پاکی و صفای قلب دارند.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۱۲)

پاسخ سؤال ۱۶: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

قضا به معنای: ۱- به انجام رساندن ۲- پایان دادن ۳- حکم کردن ۴- حتمیت بخشیدن است. (ذکر دو مورد کافی است).

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۵۶)

پاسخ سؤال ۱۷: (۵/۰ نمره)

صدقه - صلۀ رحم - محبت به خویشان (ذکر دو مورد کافی است).

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۷۴)

پاسخ سؤال ۱۸: (۵/۰ نمره)

تعیین طول، عرض، حجم، مکان و زمان یک موجود (ذکر دو مورد کافی است).

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۵۷)

پاسخ سؤال ۱۹: (۱ نمره)

وقتی کشاورز رابطه خود را با خدا بررسی می کند، می بیند که هم خودش و هم نیرو و توانش از آن خداست و کشت و زرع او براساس استعدادی که خداوند در آن قرار داده، رشد کرده و محصول داده است (۵/۰ نمره) و در نتیجه در می یابد که زارع حقیقی و پرورش دهنده اصلی زراعت او خداست و باید شکرگزار باشد. (۵/۰ نمره)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۳۰)

پاسخ سؤال ۲۰: (۱ نمره)

رابطه علیت توسط خود خداوند طراحی شده و به اذن و اراده او صورت می گیرد. بنابراین کسی که برای آموختن، نزد معلم می رود یا برای درمان، نزد پزشک می رود، نه تنها معلم و پزشک را شریک خداوند قرار نداده است، بلکه به قانون الهی عمل کرده است.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۳۳)

پاسخ سؤال ۲۱: (۱ نمره)

وقتی یک جامعه توحیدی است که: ۱- حاکم آن براساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد و ۲- همان شرایطی را که خداوند برای حاکم تعیین کرده است دارا باشد و ۳- بکوشد قوانین الهی را در جامعه به اجرا درآورد.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۳۵)

پاسخ سؤال ۲۲: (۱ نمره)

لازمه شناخت هر چیزی احاطه و دسترسی به آن است. (۵/۰ نمره) خداوند حقیقتی نامحدود دارد که ذهن محدود انسان گنجایش درک چپستی آن را ندارد و چون نمی توانیم به ذات او احاطه پیدا کنیم، نمی توانیم ذات او را بشناسیم. (۵/۰ نمره)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۱۲)

پاسخ سؤال ۲۳: (۱ نمره)

آن جا که خداوند بر کسی سخت می گیرد، باز هم از دریچه لطف و رحمت است؛ (۵/۰ نمره) مانند مادری که بر فرزندش سخت می گیرد و یا در مواردی او را تنبیه می کند تا او را از اشتباه باز دارد و به هیچ وجه قصد انتقام گیری از فرزند خود را ندارد. (۵/۰ نمره)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۷۱)

پاسخ سؤال ۲۴: (۱ نمره)

سنت املاء و استدراج (۲۵/۰ نمره) - آنها این فرصت ها و نعمت ها را وسیله غوطه ور شدن در گناهان قرار می دهند. (۲۵/۰ نمره) در حقیقت مهلت ها و نعمت ها، با اختیار و اراده خودشان به صورت بلای الهی جلوه گر شده (۲۵/۰ نمره) و باعث می شود که بار گناهان آنان هر روز سنگین و سنگین تر شود و به تدریج به هلاکت ابدی نزدیک تر شوند. (۲۵/۰ نمره)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۷۲)

پاسخ سؤال ۲۵: (۱/۵ نمره)

وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خداست. (۵/۰ نمره) به عبارت دیگر خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد و در فعل اختیاری، تا زمانی که انسان اراده کار نکرده است، آن فعل انجام نمی گیرد. (۵/۰ نمره) در عین حال، وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می زند، همگی وابسته به اراده خداست: یعنی اراده انسان در طول اراده خداست و با آن منافات ندارد. (۵/۰ نمره)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۵۹)

سرگروه	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستاران (به ترتیب حروف الفبا)
محمد رضا فرهنگیان	محسن بیاتی - محمد رضایی بقا - محمد رضا فرهنگیان مجید فرهنگیان - مرتضی محسنی کبیر	مجید فرهنگیان - محمد صالح فرهنگیان

واحد فنی (به ترتیب حروف الفبا)

زهر ا احدی - امیر علی الماسی - مبینا بهرامی - معین الدین تقی زاده - پریا رحیمی - مهرداد شمسی - رضیه صالحی - انسبیه مرزبان

پاسخنامه آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۳

پاسخنامه درس: دین و زندگی

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

مرکز تحقیق و آموزش مدارس برتر

صفحه ۱ از ۳

پاسخ سؤال ۱: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) توحید در خالقیت

ب) توحید در ربوبیت

نکته: در هر دو قسمت بازتاب توحید در سوال خواسته شده که لازم به ذکر است قسمت الف: بیانگر توحید در مالکیت است که بازتاب توحید در خالقیت می باشد و قسمت ب: توحید عملی است که بازتاب توحید در ربوبیت است.

پاسخ سؤال ۲: (۵/۰ نمره)

نیاز دائمی موجودات لطف و فیض الهی را طلب می کند، او هر لحظه دارای فیض جدید و مستمر برای آفریده هاست. (۲۵/۰ نمره) چنین نیست که خداوند موجودات را آفریده و آنان را به حال خود رها کرده باشد، بلکه همواره امور هستی را تدبیر و اداره می کند. (۲۵/۰ نمره) بنابراین او هر لحظه دست اندرکار امری است.

پاسخ سؤال ۳: (۵/۰ نمره)

سنت ابتلاء

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۶۸)

پاسخ سؤال ۴: (۵/۰ نمره)

دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۴۷)

پاسخ سؤال ۵: (۵/۰ نمره)

سنت تأثیر اعمال انسان در زندگی او

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۶۶)

پاسخ سؤال ۶: (۵/۰ نمره)

تفکر و تصمیم

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه های ۵۴ و ۵۵)

پاسخ سؤال ۷: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) درست

ب) نادرست

ج) نادرست

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه های ۱۰، ۷ و ۴۸)

پاسخ سؤال ۸: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) گزینه ۳

ب) گزینه ۲

ج) گزینه ۳

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه های ۱۰، ۳۳، ۵۶)

پاسخ سؤال ۹: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون) سپرده و او را معبود خود قرار دهد و اوامرش را به فرمان های خداوند ترجیح دهد (۲۵/۰ نمره) و یا در پی کسب رضایت قدرت های مادی و طاغوت ها (بت بیرون) برآید، چنین شخصی گرفتار شرک عملی شده است. (۲۵/۰ نمره)
ب) توانایی بر انجام یک کار (۲۵/۰ نمره) یا ترک آن. (۲۵/۰ نمره)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه های ۴۴ و ۶۷)

پاسخ سؤال ۱۰: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) ۲

ب) ۱

ج) ۵

د) ۴

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه های ۴۷ و ۴۸)

پاسخ سؤال ۱۱: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) با دیدن مناظر طبیعت، معرفت و شناخت ما نسبت به خدا بیشتر می شود (یکی از راه های شناخت خدا، آشنایی با نشانه های الهی است) و یکی از راه های تقویت اخلاص افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداست. پس خوب است ساعاتی را در روز صرف تفکر در آیات و نشانه های الهی کنیم.
ب) راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او / دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات (نوشتن یک مورد کافی است).

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۲۴)

پاسخ سؤال ۱۲: (۵/۵ نمره)

اگر قدم پیش بگذارد (۲۵/۵ نمره) و با عزم و تصمیم قوی حرکت کند. (۲۵/۵ نمره)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۱۴۵)

پاسخ سؤال ۱۳: (۵/۵ نمره)

چون زندگی خود را براساس رضایت خداوند تنظیم کرده (۲۵/۵ نمره) و پیرو فرمان اوست. (۲۵/۵ نمره)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۱۹)

پاسخ سؤال ۱۴: (۵/۵ نمره)

بدین معناست که ایشان را واسطه ولایت خود (۲۵/۵ نمره) و رساننده فرمان‌هایش قرار داده است. (۲۵/۵ نمره)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۱۳۴)

پاسخ سؤال ۱۵: (۵/۵ نمره)

از آن جهت که خداوند با علم خود (۲۵/۵ نمره)، اندازه، حدود، ویژگی، موقعیت مکانی و زمانی آنها را تعیین می‌کند (۲۵/۵ نمره). به تقدیر الهی وابسته هستند.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۱۲)

پاسخ سؤال ۱۶: (۵/۵ نمره)

ما و همه پدیده‌های جهان در پدید آمدن و هست شدن خود به آفریننده‌ای نیازمندیم (۲۵/۵ نمره) که خودش پدیده نباشد و سرچشمه هستی باشد (۲۵/۵ نمره)، این موجود برتر و متعالی خداست.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۵۶)

پاسخ سؤال ۱۷: (۵/۵ نمره)

ظلم به دیگران (۲۵/۵ نمره) و افزایش گناهان اعم از فردی و اجتماعی (۲۵/۵ نمره)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۷۴)

پاسخ سؤال ۱۸: (۵/۵ نمره)

آشنایی با نشانه‌های الهی (۲۵/۵ نمره) و بهره‌مندی از طبیعت (۲۵/۵ نمره)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۵۷)

پاسخ سؤال ۱۹: (۱ نمره)

بیان (گفتن): تمام احکام و حقوق اسلامی فرد به رسمیت شناخته می‌شود (۲۵/۵ نمره) و دفاع از حقوق او بر دیگر مسلمانان واجب می‌شود (۲۵/۵ نمره) و در زمره برادران و خواهران دینی قرار می‌گیرد. (۲۵/۵ نمره)

التزام (پای‌بندی): همه زندگی فرد مسلمان را در رابطه با خدا، خویشتن، خانواده، اجتماع و دیگر مخلوقات تغییر می‌دهد. (۲۵/۵ نمره)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۲۰)

پاسخ سؤال ۲۰: (۱ نمره)

رابطه علیت توسط خداوند طراحی شده (۲۵/۵ نمره) و به اذن و اراده او صورت می‌گیرد. (۲۵/۵ نمره) بنابراین کسی که برای آموختن نزد معلم می‌رود یا برای درمان نزد پزشک می‌رود نه تنها معلم و پزشک را شریک خداوند قرار نداده است، بلکه به قانون الهی عمل کرده است. (۵/۵ نمره)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۱۳)

پاسخ سؤال ۲۱: (۱ نمره)

خیر (۲۵/۵ نمره)، میان بعد فردی و بعد اجتماعی توحید رابطه متقابل وجود دارد. (۲۵/۵ نمره) هر قدر که مردم یک جامعه به سوی توحید حرکت کنند ارکان جامعه نیز بیشتر رنگ توحیدی به خود می‌گیرند (۲۵/۵ نمره)، همان طور که هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشند، زمینه برای رشد انسان‌ها و حرکت به سوی خداوند و زندگی موحدانه بیشتر می‌شود. (۲۵/۵ نمره)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۳۵)

پاسخ سؤال ۲۲: (۱ نمره)

دو دسته (۲۵/۰ نمره)؛ دسته اول موضوعاتی هستند که در محدوده شناخت ما قرار می‌گیرند مانند: گیاهان، حیوانات، ستارگان (۲۵/۰ نمره) و دسته دوم موضوعاتی که نامحدودند و ذهن ما گنجایش درک آنها را ندارد (۲۵/۰ نمره)، زیرا لازمه شناخت هر چیزی احاطه و دسترسی به آنهاست. (۲۵/۰ نمره)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۱۲)

پاسخ سؤال ۲۳: (۱ نمره)

یکی از جلوه‌های توفیق، نصرت و هدایت به دنبال تلاش و مجاهدت است. (۵/۰ نمره) از جلوه‌های دیگر توفیق ایجاد زمینه مناسب برای رشد و تعالی مشخص مومن می‌باشد (۵/۰ نمره) مانند یافتن دوست خوب. شرکت در یک جلسه قرآنی و یا خواندن کتاب تاثیرگذار و هدایت‌گر و پیدا کردن توفیق توبه و استغفار است.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۷۱)

پاسخ سؤال ۲۴: (۱ نمره)

وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خداست. به عبارت دیگر، خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد. (۲۵/۰ نمره) در فعل اختیاری، تا زمانی که ما اراده کاری را نکرده‌ایم، آن کار انجام نمی‌گیرد؛ (۲۵/۰ نمره) در عین حال، وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می‌زند همگی وابسته به اراده خداوند است؛ (۲۵/۰ نمره) یعنی اراده انسان در طول اراده خداست و با آن منافات ندارد. (۲۵/۰ نمره) (در پاسخ بعد از گفتن اراده الهی، می‌توان به رابطه طولی اراده الهی و انسان هم اشاره کرد و آن را توضیح داد).

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۷۲)

پاسخ سؤال ۲۵: (۱/۵ نمره)

سنت املاء و استدراج (۲۵/۰ نمره) خداوند برای انسانی که به دام گناه می‌افتد، شرایطی را فراهم می‌کند که بتواند توبه کند و از گناه دوری نماید؛ حتی اگر بارها گناه کرد و توبه نمود، باز هم خداوند از گناه او می‌گذرد. (۲۵/۰ نمره) اما اگر کسانی چنان در گناه و باطل پیش روند که از کار خود خرسند باشند و با حق دشمنی و لجajt ورزند، خداوند به آنها فرصتی می‌دهد و بر امکانات و نعمت‌های آنان می‌افزاید (۲۵/۰ نمره) و آنها این فرصت‌ها و نعمت‌ها را وسیله غوطه‌ور شدن در گناهان قرار می‌دهند، در حقیقت، مهلت‌ها و نعمت‌ها، با اختیار و اراده خودشان به صورت بلای الهی جلوه‌گر شده (۲۵/۰ نمره) و باعث می‌شود که بار گناهان آنان هر روز سنگین و سنگین‌تر شود و به تدریج به سوی هلاکت ابدی نزدیک‌تر شوند. (۲۵/۰ نمره) این سنت که از جمله سنت‌های حاکم بر زندگی معاندان و غرق شدگان در گناه است، سنت املاء و استدراج نام دارد. (۲۵/۰ نمره)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۵۹)

سرگروه	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستاران (به ترتیب حروف الفبا)
	محمد رضا فرهنگیان	مجید فرهنگیان - محمد صالح فرهنگیان

واحد فنی (به ترتیب حروف الفبا)
زهر ا احدی - امیر علی الماسی - مبینا بهرامی - معین‌الدین تقی‌زاده - پریا رحیمی - مهرداد شمسی - رضیه صالحی - انسیه مرزبان